

સંશોધન વૈજ્ઞાનિક
જમીન વિજ્ઞાન વિભાગ
નવસારી કૃषિ યુનિવર્સિટી
નવસારી

સ્વયંભૂ જાહેર કરાયેલી માહિતી
(પ્રોફેક્ટીવ ડીસ્કલોઝર) પરિચયગ્રંથ

માહિતી અધિકાર અધિનિયમ, ૨૦૦૫
પ્રકરણ-૨, કલમ ૪(૧) (ખ)

તા.૦૧/૦૫/૨૦૧૮ થી ૩૦/૦૪/૨૦૧૮

**જાહેર સત્તામંડળની વ્યાખ્યાઓના માહિતી અધિકાર અધિનિયમ કાયદાની કલમ –૪ (૧) ખ
મુજબ ૧૭ પ્રકારની માહિતી સામેથી જાહેર કરવાની “પ્રોએક્ટીવ ડિસ્કલોગર” ની માહિતી.**

મુદ્દા નં-૧ :- પોતાના વ્યવસ્થાતંત્ર, કાર્યો અને ફરજોની વિગતો—

વ્યવસ્થાતંત્ર	હોદ્દો	કાર્ય અને ફરજોની વિગતો
કચેરીના વડા	સંશોધન વૈજ્ઞાનિક (જમીન વિજ્ઞાન)	<ul style="list-style-type: none"> ➢ યુનિ. સ્ટેચ્યુટ – એસ ૧૨૧ હેઠળ યુનિટ હેડની સત્તા અને કચેરીના વડા અધિકારીશ્રી તરીકેની કામગીરી ➢ સ્ટેચ્યુટમાં દશાવિલ નિતિ નિયમોનું પાલન કરવું ➢ વિભાગના જાહેર માહિતી અધિકારી તરીકેની કામગીરી ➢ વિભાગ હેઠળ ચાલતા તમામ અખતરાઓના સંશોધન કાર્યનો આયોજન, માર્ગદર્શન અને સંચાલન ➢ વિભાગીય સંશોધનની માહિતી એગ્રેસ્કો રીપોર્ટ, યુનિવર્સિટી વાર્ષિક રીપોર્ટ, મેગેજીન(સ્પેક્ટ્રમ) વિગેરે માટે સમયસર તૈયાર કરી મોકલી આપવું. ➢ વિભાગમા ઉપાડ ચુકવણા અધિકારી તરીકેની કામગીરી તેમજ સંશોધનને લગતાં નાણાંકીય/વહીવટી બાબતો, ખરીદી અંગેની કામગીરી અને તમામ પત્ર વ્યવહાર ➢ અનુસ્નાતક સોપેલા વિધાર્થીઓના અભ્યાસક્રમનાં ભાગરૂપે થતું સંશોધન માટે આયોજન, પત્ર વ્યવહાર, માર્ગદર્શન અને સંચાલન ➢ અનુસ્નાતક વિધાર્થીઓના શિક્ષણ અભ્યાસક્રમનાં ભાગરૂપે ફાળવવામા આવેલ વિષયોની ભણાવવાની કામગીરી ➢ વિભાગીય સંશોધન માટેના અંદાજીત બજેટ તૈયાર કરવાની કામગીરી ➢ માન.સંશોધન નિયામકશ્રી તરફથી સૌપવામા આવતી અન્ય પ્રવૃત્તિઓની કામગીરી તેમજ રાજ્ય સરકાર અને અધર એજન્સીનાં વિભાગને લગતી સૌપવામા આવતી કામગીરી તેમના માર્ગદર્શન હેઠળ પૂરી પાડવી ➢ વિસ્તરણ શિક્ષણ નિયામકશ્રી તરફથી સૌપવામાં આવતી ખેડુતોને લગતી અને વિસ્તરણને લગતી તમામ કામગીરીનો અમલ ➢ વિસ્તારના ખેડુત સમુદ્દર્ય અને અન્ય સંસ્થા તરફથી ૨જુ કરેલ જમીન, પાણી, છોડને લગતી સમસ્યાઓ/ મુશ્કેલીઓને નમુનાઓના લેબ પૃથ્વીકરણ અને સ્થળ મુલાકાતના માધ્યમથી તેઓને યોગ્ય માર્ગદર્શન આપવાની કામગીરી ➢ વિભાગીય સ્ટાફની હાજરી તથા સમય પાલનની જવાબદારી

મુદ્દા નં-૨ :— પોતાના અધિકારીઓ અને કર્મચારીઓની સત્તા અને ફરજો —

(૧)	મદદનીશ સંશોધન વૈજ્ઞાનિક -૧ (તા. ૧/૩/૨૦૧૮ થી જગ્યા ખાલી)
(૨)	ચૌધરી હિક્ષિતા એમ., ખેતીવાડી અધિકારી
●	ક્ષેત્રિય અભતરાની વાવણી તેમજ કાપણીની તમામ આયોજનની કામગીરી
●	ચાલુ અભતરાઓના દેખરેખ, અવલોકન અને અન્ય કામગીરીની માહિતી અને નમુનાઓ જે ખેતીવાડી નિરીક્ષક તેમજ ખેતી મદદનીશ તરફથી મળે તેને રાસાયણિક તેમજ આંકડાકીય પૃથ્વેકરણ માટે તૈયાર કરવાની કામગીરી
●	વિભાગના ત્રિમાસીક, અર્ધવાર્ષિક તેમજ વાર્ષિક કામગીરીના તાંત્રીક પ્રગતિ અહેવાલ મદદનીશ સંશોધન વૈજ્ઞાનિકશ્રીના માર્ગદર્શન હેઠળ તૈયાર કરવા
●	તમામ કન્યામેબલ આઈટમ્સ અને અન્ય ખરીદી કામમાં મદદનીશ સંશોધન વૈજ્ઞાનિકશ્રીને મદદ
●	વિભાગના પત્રવ્યવહારમાં (તાંત્રિક સિવાય) મદદનીશ સંશોધન વૈજ્ઞાનિકશ્રી અને સંશોધન વૈજ્ઞાનિકશ્રીને મદદ
●	ખેડુતો અને બીજી સંસ્થાઓ પાસેથી આવેલ જમીન, પાણી, ખાતર વગેરેની એન્ટ્રી તેમજ મદદનીશ સંશોધન વૈજ્ઞાનિકશ્રીના માર્ગદર્શન હેઠળ પૃથ્વેકરણ તેમજ પૃથ્વેકરણનો અહેવાલ તૈયાર કરવાની કામગીરી
●	હોટીકલ્યર મીશન પ્રોજેક્ટમાં ખેડુતોના નમુના, પૃથ્વેકરણ તેમજ અહેવાલ તૈયાર કરવા માટે મદદનીશ સંશોધન વૈજ્ઞાનિકશ્રી અનેસંશોધન વૈજ્ઞાનિકશ્રીને મદદ
●	બહારની સંસ્થા તરફથી મળેલ કામગીરીમાં મદદનીશ સંશોધન વૈજ્ઞાનિકશ્રી અને સંશોધન વૈજ્ઞાનિકશ્રીને મદદ
●	વિભાગના વડા તેમજ મદદનીશ સંશોધન વૈજ્ઞાનિકશ્રી તરફથી સમયે સમયે સૌંપવામાં આવતી અન્ય કામગીરીઓ
મદદનીશ સંશોધન વૈજ્ઞાનિકશ્રીની જગ્યા ખાલી હોવાથી તા. ૧/૩/૨૦૧૮ થી નીચે જણાવેલ ફરજ પણ ચાલુ	
●	વિભાગીય સંશોધનની માહિતી એગ્રેસ્કો રીપોર્ટ, યુનિવર્સિટી વાર્ષિક રીપોર્ટ, મેગેજીન(સ્પેક્ટ્રમ), પ્રગતિ અહેવાલ વિગેરે માટે સમયસર તૈયારી માટે સંશોધન વૈજ્ઞાનિકશ્રીને મદદ
●	વિસ્તારના ખેડુત સમુદ્ધાય અને અન્ય સંસ્થા તરફથી રજુ કરેલ જમીન, પાણી, છોડને લગતી સમસ્યાઓ/ મુશ્કેલીઓના નિરાકરણ માટે વિભાગીય વડાને મદદરૂપ થવા
●	વિસ્તરણ શિક્ષણ નિયામકશ્રી તરફથી સૌંપવામાં આવતી ખેડુતોને લગતી અને વિસ્તરણને લગતી તમામ કામગીરીમાં સંશોધન વૈજ્ઞાનિકશ્રીને મદદ કરવી
●	વિભાગીય ખરીદી અંગેની કામગીરીમાં વિભાગીય વડાને પૂર્ણ રૂપે મદદરૂપ થવા
●	વિભાગના જાહેર માહિતી અધિકારી (સંશોધન વૈજ્ઞાનિક)ને કામગીરીમાં મદદ
(૩)	શ્રી એમ. બી. સોલેંકી, ખેતીવાડી નિરીક્ષક
●	ક્ષેત્રિય અભતરાની વાવણી, દેખરેખ, અવલોકન, લાણણી તેમજ જમીન, છોડના નમુના લેવાની કામગીરી
●	સંશોધન વૈજ્ઞાનિકશ્રીના માર્ગદર્શન હેઠળ વિભાગમાં પરચુરણ ખરીદી, રીપેરીંગની કામગીરી
●	કન્યામેબલ આઈટમ્સના (ગ્લાસવેર, પ્લાસ્ટીકવેર, લેબવેર, કેમીકલ્સ) રજીસ્ટરો નિભાવવા
●	વિભાગીય કામગીરીને લગતી સ્થાનિક મંજૂરી મેળવવી તેમજ તેના રજીસ્ટરની નિભાવણી
●	લેબોરેટરીમા જમીન, પાણી, છોડના નમુનાઓનું પૃથ્વેકરણની કામગીરીમા મદદ
●	વિભાગીય વડા તેમજ મદદનીશ સંશોધન વૈજ્ઞાનિક તરફથી સમયે સમયે સૌંપવામાં આવતી અન્ય કામગીરીઓ
(૪)	શ્રી બી. એન. પટેલ, ખેતી મદદનીશ
●	ક્ષેત્રિય અભતરાની વાવણી, દેખરેખ, અવલોકન, લાણણી તેમજ જમીન, છોડના નમુના લેવાની કામગીરી

●	લેબોરેટરીમા જમીન, પાણી, છોડના નમુનાઓનું પૃથ્વકરણ માટે તૈયાર કરાવવાની કામગીરી
●	લેબ પૃથ્વકરણ ની કામગીરીમા મદદ
●	જુદા જુદા અખતરાઓના ડેટા સંશોધન વૈજ્ઞાનિકશ્રીના માર્ગદર્શન હેઠળ તૈયાર કરવી
●	વિભાગની લાઈબ્રેરીનાં પુસ્તકોની જાળવણી અને તેના રજીસ્ટરની જાળવણી
●	મજૂર મસ્તર બનાવવાની અને તેને લગતી અન્ય કામગીરી
●	વિભાગમા ખરીદીની કામગીરીમાં મદદરૂપ થવા
●	વિભાગીય વડા તેમજ મદદનીશ સંશોધન વૈજ્ઞાનિક તરફથી સમયે સમયે સૌંપવામા આવતી અન્ય કામગીરીઓ
(૫)	શ્રીમતી એસ. આઠ. પટેલ, ખેતી મદદનીશ
●	ક્ષેત્રિય અખતરાની અવલોકન તેમજ જમીન, છોડના લેવલીંગ સાથે નમુના લેવાની કામગીરી
●	લેબોરેટરીમા જમીન, પાણી, છોડના નમુનાઓનું પૃથ્વકરણ માટે તૈયાર કરાવવાની કામગીરી
●	લેબ પૃથ્વકરણ ની કામગીરીમા મદદ
●	જુદા જુદા અખતરાઓના ડેટા સંશોધન વૈજ્ઞાનિકશ્રીના માર્ગદર્શન હેઠળ તૈયાર કરવી
●	તા. ૧/૩/૨૦૧૮ થી વિભાગ હેઠળના ડેડસ્ટોક આઈટમોની જાળવણી તેમજ ડેડસ્ટોક રજીસ્ટરની નિભાવણી
●	વિભાગીય વડા તરફથી સૌંપવામા આવતી અન્ય કામગીરી / પ્રવૃત્તિઓ તેમના માર્ગદર્શન હેઠળ પૂરી પાડવી
●	વિભાગમા ખરીદીની કામગીરીમાં તેમજ કચેરીમાં વહીવટી અને હિસાબી કામગીરીમાં મદદરૂપ થવા
●	વિભાગીય વડા તેમજ મદદનીશ સંશોધન વૈજ્ઞાનિક તરફથી સમયે સમયે સૌંપવામા આવતી અન્ય કામગીરીઓ
(૬)	શ્રી ડી. એમ. પટેલ, હેડ કલાર્ક (૦૨/૦૧/૨૦૧૭ ના રોજ હાજર થયેલ પરંતુ તેમની કામગીરી કુલસચિવશ્રી, નક્ક્યુ, નવસારીના આદેશ અનુસાર આચાર્યશ્રી, ન.મ.કૃષ્ણ મહાવિદ્યાલયની કચેરીમાં ચાલુ છે)
(૭)	શ્રી બી. આર. આહિર, જી. કલાર્ક (તા. ૦૧/૦૧/૨૦૧૮ ના રોજ સિનિયર કલાર્કમાં કુલસચિવશ્રી, નક્ક્યુ, નવસારીની કચેરીમાં બઢતી મળતા તેમના આદેશ અનુસાર અત્રેની કચેરીમાં ફરજ ઉપર ચાલુ છે)
●	વિભાગના દરેક કર્મચારીઓની સેવાપોથી નિભાવવી
●	પગાર ફીક્સેશન, રજા, ઇન્ઝીમેન્ટ અને માહિતીની કામગીરી
●	વિભાગીય વડા તરફથી સૌંપવામા આવતી વહીવટી અને સ્ટેશનરીને લગતી કામગીરી
●	વર્ગ-૪ને આપવામા આવતા યુનિફોર્મ, છત્રી અને અન્ય પરિપત્ર જાળવણી
●	દરેક કામગીરીને લગતી ફાઈલો અને રજીસ્ટરો નિભાવવા
●	વિભાગીય ટપાલોની નોંધણી, વહેંચણીને બહારની ટપાલોની રવાનગી
●	બહારના પત્ર વ્યવહાર માટે જરૂરી ટીકીટોની ખરીદી, સ્ટેમ્પ તથા આવક- જાવકના રજીસ્ટરો નિભાવવા
●	ઓડીટપેરા ફાઈલની નિભાવણી
●	ખાનગી અહેવાલ ફાઈલ તેમજ ખાનગી આવક જાવક ટપાલ રજીસ્ટર
●	ગ્રાંટ, બીલ, ચેક, આવક, ખર્ચ, પેશાગી, પગાર પોસ્ટીંગ, ચલણ, એબ્સ્ટ્રેક્ટ, વ્યવસાય વેરા, આવક વેરા રજીસ્ટરોની નિભાવણી
●	પ્લાન, નોનપ્લાન અને રીવોલ્વીંગ કેશબુક લખીને નિભાવવી
●	દરેક કર્મચારીના પ્રો.ફંડ પાસબુક નિભાવવી
●	પગારબીલ, પુરવણી બીલ, ટીએ બીલ, પી.એફ બીલ બનાવવા
●	કચેરીમા આવતી આવક રશીએ બનાવી ચલણથી જમા કરવાની કામગીરી

●	એજસ્ટ્રેક બીલથી ઉપાડેલ નાણાનો એનપીડીસી બીલથી હિસાબ મોકલવાની કામગીરી
●	પેન્શન અંગેની કામગીરી
●	વહીવટી કામગીરી પર દેખરેખ રાખવી
●	વિભાગીય વડા તેમજ મદદનીશ સંશોધન વૈજ્ઞાનિક તરફથી સમયે સમયે સોંપવામા આવતી નાણાકીય અન્ય કામગીરીઓ
(૮)	લેબલોય – ૧ જગ્યા (હાલમાં ખાતી છે)
(૯)	શ્રી એસ. એસ. લાડ, લેબલોય
●	લેબોરેટરીમા અખતરાના, ખેડુતોના, બહારની એજન્સીઓના યુનિવર્સિટી સંશોધન કેન્દ્ર તરફથી આવતા નમુનાઓને લેબોરેટરીમાં વ્યવસ્થિત ગોઠવવા તેમજ પૃથ્વકરણ માટે તૈયાર કરવામા / કરવાની કામગીરી
●	લેબોરેટરીમા રહેલ સાધનો તેમજ લેબોરેટરી ચોકસાઈ / સાફ્સફાઈ કરવાની કામગીરી
●	ઇડ અને દાણાના નમુના સમયસર દળીને જુદા જુદા પૃથ્વકરણ માટે તૈયાર કરવામા મદદરૂપ થવું
●	વિભાગીય વડા તેમજ મદદનીશ સંશોધન વૈજ્ઞાનિક તરફથી સમયે સમયે સોંપવામા આવતી અન્ય કામગીરીઓ
(૧૦)	શ્રી એન. આર. મહિદા, પટાવાળા
●	સમયસર દૈનિક કચેરી ખોલવાની તેમજ બંધ કરવાની કામગીરી
●	વિભાગમાં બહારથી આવેલ ટપાલો ઇનવર્ડ થયા પછી જે તે કર્મચારીને વહેચણી તથા વંચાણમાં મુકવાની કામગીરી
●	ઓફિસમાથી આઉટવર્ડ થયા પછી ટપાલો જે તે કચેરીમાં પહોંચતા કરવાની કામગીરી
●	પોસ્ટ ઓફિસમાંથી ટપાલો લાવવાની તેમજ પોસ્ટ મારફત ઓફિસની ટપાલ રવાના કરવાની કામગીરી
●	વિભાગીય વડા તેમજ બીજા અધિકારી તરફથી સોંપવામાં આવતી વિભાગને લગતી પરચુરણ કામગીરીઓ

મુદ્દા નં-૩ :– દેખરેખ અને જવાબદારીના માધ્યમ સહિત નિર્ણય લેવાની પ્રક્રિયામાં અનુસરવાની કાર્યરીતી–

અતેની ઓફિસ સંશોધન નિયામકશી ન.કૃ.યુ. નવસારીના નિયંત્રણ હેઠળ ચાલે છે, વિભાગ ને લગતી શિક્ષણ, સંશોધન અને વિસ્તરણની કામગીરી મોટા ભાગે યુનિ. ઉપલા અધિકારી તરફથી તેમજ સંયુક્ત એગ્રેસ્કો મિટીગમા પ્રોગ્રામ મંજુર થઈને આવે છે. જે તે કેડરની કામગીરી માટે યુનિ. તરફથી અગાઉ નક્કી થયેલ છે અને તે મુજબ વિભાગના તમામ સ્ટાફો વિભાગના વડા ના નિયંત્રણમાં રહીને દેખરેખ અને જવાબદારી નિભાવે છે. વિભાગના વડા યુનિ. સ્ટેચ્યુટ – એસ ૧૨૧ હેઠળ યુનિટ હેડની સત્તાનો મર્યાદામાં રહીને તમામ પ્રક્રિયામાં નીર્ણય લે છે અને તે મુજબ શિક્ષણ, સંશોધન અને વિસ્તરણ કાર્ય વિભાગમાં ચાલે છે. સત્તાની ઉપર જાય તેવી પ્રક્રિયામાં યુનિ. ઓફિસર / સંશોધન નિયામકશી/ વિસ્તરણ શિક્ષણ નિયામકશી / માનનીય કુલપતિશ્રીએ પોતાની સત્તા ની રૂએ નિર્ણય લઈને પરવાનગી આપે છે. પછી વિભાગ તરફથી જે તે કામગીરી માટે આગળ કાર્યવાહી હાથ ધરીને અનુસરણ કરવામાં આવે છે.

મુદ્દા નં-૪ :– પોતાના કાર્યો બજાવવા માટે પોતે નક્કી કરેલા ધોરણો

યુનિવર્સિટીએ નક્કી કરેલ નોમર્સ મુજબ વખતો વખત સોંપવામાં અવેલ કામગીરી સમય મર્યાદામા નિકાલ કરવામાં આવે છે.

મુદા નં-૫ :- પોતાના કાર્યો બજાવવા માટે પોતાની પાસેના અથવા પોતાના નિયંત્રણ હેઠળના અથવા પોતાના કર્મચારીઓની દ્વારા ઉપયોગમાં લેવાતા નિયમો, વિનિયમો, સૂચનાઓ નિયમસંગ્રહો અને રેકર્ડ-

ગુજરાત સરકારશ્રીના વહીવટી-હિસાબી અને અન્ય નિયમોના આધિન રહીને યુનિવર્સિટીએ નક્કી કરેલ નિયમો મુજબ રૂલ્સ અને રેગ્યુલેશનનો અમલ કરવામાં આવે છે. ઉપરોક્ત મુદા નં ત્રણ મા જ્ઞાન્યાય્યા મુજબ તમામ કામગીરી આગળ ધ્યાવવામાં આવે છે.

મુદા નં-૬ :- પોતાની પાસે અથવા પોતાના નિયંત્રણ હેઠળ હોય તેવા દસ્તાવેજોના વર્ગોનું પત્રક

(૧)	ટી-૨ ટેબલ (ડી. એમ. ચૌધરી, ખેતી અધિકારી)
➤	પ્રપોઝલ અને પ્રોજેક્ટ મંજુરીની ફાઈલ
➤	પ્રોફેસ રીપોર્ટ ફાઈલ
➤	જમીન અને છોડનું પૃથ્વીકરણ ફાઈલ અને સેમ્પલ કલેક્શન ફાઈલ
➤	કલોરોફીલ મીટર - સ્પ્રેડ - ૫૦૨ પ્લસ ખરીદી ફાઈલ
➤	નોન રીકરીગ આઈટમ ખરીદીની ફાઈલ
➤	હોટીકલચર મીશનના મકાનમાં ઈલેક્ટ્રોફીકેશન કરાવવા બાબતની ફાઈલ
➤	પોટાશ પરમેનાન્ટ અખતરાની ફાઈલ વર્ષ - ૨૦૧૩
➤	પોટાશ પરમેનાન્ટ અખતરા રજીસ્ટર, નંગ-૧ અને ૨
➤	લેઝર લેવલર (ઘઉ), બારડોલીની ફાઈલ
➤	લેઝર લેવલર (ઘઉ), બારડોલીનું રજીસ્ટર
➤	રીસપોન્સ ઓફ સુગરકેન ટુ ડીફરન્ટ પ્લાન્ટ ન્યૂટ્રીશન ઈન વેરીએ એગ્રોએક્ષિલોજીકલ સીચ્યુઅશન અખતરાની ફાઈલ
➤	ઇન્ટરકોપીગ એન્ડ પ્લાન્ટ જીઓમેટ્રી ઈન રીલેશન ટુ મીકેનાઇઝેશન ઈન સુગરકેન અખતરાની ફાઈલ
➤	ડાંગ એરીયાના અખતરાની ફાઈલ
➤	તાનીયા ફીલર ટ્રાયલની ફાઈલ (બાગાયત ફામ્)
➤	તાનીયા ફીલર ટ્રાયલનું રજીસ્ટર
➤	સરવર - ચીભલદા કલ્સટરના પ્રોફાઈલ સેમ્પલનું એનાલોસીસ રજીસ્ટર
➤	સોઈલ હેલ્પ કાર્ડને લગતી ફાઈલો તેમજ રજીસ્ટરો
➤	બ.સ. ૧૨૮૭૧ ખરીદી ફાઈલ (રીકરીગ)
➤	બ.સ. ૧૨૮૭૧ પ્રગતિ અહેવાલ ફાઈલ
➤	વિભાગના અખતરાઓની ફાઈલ
➤	વેબસાઈટ ફાઈલ
➤	એગ્રેસકો ફાઈલ
➤	ZREAC ફાઈલ
➤	દક્ષિણ ગુજરાતની જમીનો અંગેની ફાઈલ
➤	વિભાગના ઈન્સ્ટ્રુમેન્ટના વાર્ષિક મેર્ચન્ટેનન્શ કોન્ટ્રાક્ટ ફાઈલ
➤	અધર એજન્સી તેમજ યુનિવર્સિટીના સંશોધન કેન્દ્રો પરથી આવતા જમીનના/છોડના નમુનાઓના પૃથ્વીકરણ

	અને પત્રવ્યવહારની ફાઈલ
➤	એ.એમ.સી. અને રીપેરીગ ફાઈલ (એએએસ અને એન-એનાલાઇઝર)
➤	ત્રિમાસિક, વાર્ષિક પ્રગતિ અહેવાલ ફાઈલ એપ્રિલ-૨૦૧૫ થી ચાલુ
➤	અંદાજપત્ર અંગેની ફાઈલ બ.સ. ૨૦૧૪-૧૫ થી ચાલુ
➤	હોટીકલ્યર મીશન ફાઈલ
➤	એન.એ.યુ. સ્પેક્ટ્રમ ફાઈલ
➤	લેબ સાધનને લગતા મેન્યુઅલ
➤	આર.ટી.આઈ. પત્રવ્યવહાર ફાઈલ
➤	રીસર્ચ પેપર, ભલામણ અન તાલીમ રજીસ્ટર
➤	આર.ટી.આઈ. એક્ટ ૨૦૦૫ હેઠળ આપવામાં આવેલ માહિતીનું રેકર્ડ રજીસ્ટર
➤	સંશોધનને લગતી વિધાર્થી / સ્ટાફને સુવિધા પુરી પાડવા અંગેનું રજીસ્ટર
➤	ઉધારબીલ બુક નં. ૧૪૮
➤	ખરીદીના વધારાના બીલોની ફાઈલ ૨૦૧૦-૧૧
➤	સોઈલ હેલ્પ કાર્ડને લગતી ફાઈલ તેમજ રજીસ્ટરો
(૨)	ટી-૩ ટેબલ (શ્રી એમ. બી. સોલેન્ડી, ખેતી નિરીક્ષક)
➤	સ્થાનિક મંજુરી રજીસ્ટર
➤	રીપેરીગ અને એ.એમ.સી. રજીસ્ટર
➤	સ્ટોર રોજમેળ - બ.સ. ૧૨૮૭૧ / બ.સ. ૫૦૨૦
➤	ચીજ વસ્તુ વપરાશ રજીસ્ટર - પ્લાસ્ટીકવેર
➤	ચીજ વસ્તુ વપરાશ રજીસ્ટર - ગલાસવેર
➤	ચીજ વસ્તુ વપરાશ રજીસ્ટર - પરચુરણ
➤	ચીજ વસ્તુ વપરાશ રજીસ્ટર - કેમીકલ
➤	પ્રોટેક્ટીવ વેર્સ રજીસ્ટર
➤	કૃષિમેળા, બુક વિતરણ રજીસ્ટર
➤	રીપેરીગ અંગેની ફાઈલ
➤	પરિપત્ર તેમજ ઓફિસ કાગળોની ફાઈલ
➤	એબરસ્ટ્રેક ઉપાડવાની ફાઈલ
➤	પહોંચ ફાઈલ
➤	સ્ટોર સ્ટોક અંગેની ફાઈલ
(૩)	ટી-૪ ટેબલ (શ્રી બી. એન. પટેલ, ખેતી મદદનીશ)
➤	મજૂર મસ્ટર, હાજરી પત્રક
➤	મજૂર કામગીરી રજીસ્ટર
➤	મજૂર કામગીરી તેમજ અન્ય દરોની ફાઈલ
➤	લાયબ્રેરી રજીસ્ટર
➤	લાયબ્રેરીમાં ખરીદ કરવાની તેમજ જરૂરી પરિપત્રોની ફાઈલ
➤	ખેડુત તેમજ બીજી સંસ્થા તરફથી આવતા જમીન, પાણી, સેન્દ્રિય ખાતરો વિગેરેનું રજીસ્ટર
➤	લેઝર લેવલર અખતરો / બારડોલીનું અવલોકન રજીસ્ટર

➤	લેઝર લેવલર અખતરો / બારડોલીની પરિપત્રની ફાઈલ
➤	મજૂર તારીજ પત્રક
➤	મજૂર પગાર ચિઠ્પી
(૪)	ટી- ૫ ટેબલ (શ્રીમતી એસ. આઈ. પટેલ, ખેતી મદદનીશ)
➤	ડેડસ્ટોક ૨જીસ્ટર (બ.સ.૧૨૮૭૧, ૫૦૨૦, ૧૯૮૨૮-જે, રીવોલ્વીંગ ફ્રેન્ડ્સ-૮૫૧૦-એન-૩૪)
➤	ડેડસ્ટોક પત્રવ્યવહાર ફાઈલ
➤	ડેડસ્ટોક આઈટમો રદ્દભાતલ કરવા અંગેની ફાઈલ
➤	વિભાગ હેઠળ મુકેલા સાધનો (૫.૦૦ લાખ ઉપરના) લોગબુક ૨જીસ્ટર
➤	લેબોરેટરીમા સંશોધન / પૃથ્વકરણ કામગીરીને લગતા ૨જીસ્ટરો
(૫)	બ-૧ ટેબલ (શ્રી ડી. એમ. પટેલ, હેડ કલાર્ક ૦૨/૦૧/૨૦૧૭ ના રોજ હાજર થયેલ પરંતુ તેમની કામગીરી કુલસચિવશ્રી, ન.કુ.યુ., નવસારીના આદેશ અનુસાર આચાર્યશ્રી, ન.મ.કૃષ્ણ મહાવિધાલયની કચેરીમાં ચાલુ હોવાથી અત્રેની કચેરીમાં કુલસચિવશ્રીના આદેશ મુજબ તેમની કચેરીમાંથી પુલના ધોરણે આવેલ શ્રી બી. આર. આહિર, સિનીયર કલાર્ક નીચે મુજબ તમામ ફાઈલો, ૨જીસ્ટરો નીભાવે છે)
➤	ગ્રાંટ, બીલ, ચેક ૨જીસ્ટર
➤	આવક ૨જીસ્ટર
➤	ખર્ચ વર્ગીકરણ ૨જીસ્ટર
➤	પેશણી ૨જીસ્ટર
➤	પગાર પોસ્ટીંગ ૨જીસ્ટર
➤	ચલણ ઓફિસ ૨જીસ્ટર
➤	ચેન્જીસ ૨જીસ્ટર
➤	એબ્સ્ટ્રેક્ટ ૨જીસ્ટર
➤	વ્યવસાયવેરા-આવકવેરા ૨જીસ્ટર
➤	પ્રિ-ઓડિટના સમયનું કચેરીના વડાએ નિભાવવાનું ૨જીસ્ટર
➤	કેશબુક
➤	કેશબુક (રીવોલ્વીંગ)
➤	દરેક કર્મચારીની પાસબુક
➤	રશીદ બુક
➤	પગાર/પીએફ/ટીએ બીલ ફાઈલ
➤	વાઉચર ફાઈલ
➤	પરિપત્ર ફાઈલ
➤	બજેટ ફાઈલ
➤	ચલણ વાઉચર ફાઈલ
➤	આવકવેરા ફાઈલ
➤	વ્યવસાયવેરા ફાઈલ
➤	પત્રવ્યવહાર ફાઈલ
➤	પરચુરણ ફાઈલ
➤	NPDC બીલ ફાઈલ
➤	ગ્રાંટ ફાળવણી ફાઈલ

(૬)	અ-૧ ટેબલ (શ્રી બી. આર. આહિર, સિનિયર કલાર્ક) (અત્રેની કચેરીમાં કુલસચિવશ્રીના આદેશ મુજબ તેમની કચેરીમાંથી પુલના ધોરણો આવેલ શ્રી બી. આર. આહિર, સિનીયર કલાર્ક નીચે મુજબ તમામ ફાઈલો, રજીસ્ટરો નીભાવે છે)
>	દરેક કર્મચારી / અધિકારીશ્રીઓની સેવાપોથીઓ
>	દરેક કર્મચારી / અધિકારીશ્રીઓની પર્સનલ ફાઈલો
>	પરિપત્રોની ફાઈલ
>	ઠરાવોની ફાઈલ
>	ત્રિમાસિક ચાર્જ પત્રક ફાઈલ
>	વર્ગ-૪ના ગણવેશ, છત્રી, ચંપલની ફાઈલો
>	બોલપેન - રીફીલ ઠરાવ ફાઈલ
>	પ્રોટેક્ટીવવેર્સ અંગેના પત્રોની ફાઈલ
>	વર્ગ-૪ના કર્મચારીઓના પરિપત્રોની ફાઈલ
>	કર્મચારીઓની કામની વહેંચાડી અંગેની ફાઈલ
>	બીન શૈક્ષણિક કર્મચારીઓની ૧૦ ટકા કાપ અંગેની ફાઈલ
>	કર્મચારી કલ્યાણનિધિ ફાઈલ
>	અત્રેની કચેરીના પરિપત્રોની ફાઈલ
>	જુના રેકૉર્ડનું વર્ગીકરણના પત્રોની ફાઈલ
>	રોજમદાર અંગેના પત્રોની ફાઈલ
>	રોજમદાર રોકવા અંગેના પત્રોની ફાઈલ
>	મંજૂરી રજીસ્ટર
>	પોટલા (દફ્ફતર) યાદી રજીસ્ટર
>	ગણવેશ રજીસ્ટર
>	દૈનિક રોજમદારો માટેનું રજીસ્ટર
>	તબીબી ભથ્થા (ડીએ) ઠરાવ ફાઈલ
>	એન.એ.યુ. ઓનલાઈન - વેબસાઈટ અંગેના પરિપત્રોની ફાઈલ
>	સિક્કા ખરીદી ફાઈલ
>	ખાતાકીય પરીક્ષાના પત્રોની ફાઈલ
>	વાહનોની માહિતી મોકલવાની ફાઈલ
>	માહિતીના કાગળો
>	ખાલી જગ્યા ભરવા બાબતના પત્રોની ફાઈલ
>	વહીવટને લગતી જુદી જુદી માહિતી મોકલવાની ફાઈલ
>	ડીઝાસ્ટર મેનેજમેન્ટ અંગેની ફાઈલ
>	નાણાંકીય નિયમો તથા આકસ્મિક ખર્યના નિયમો અંગેની ફાઈલ
>	હોટીકલ્યર મીશન યોજનાના પત્રોની ફાઈલ
>	એમ. એસ. સી. સ્ટુડન્ટ ફાઈલ (ખાનગી)
>	પી.એચ. ડી. સ્ટુડન્ટ ફાઈલ (ખાનગી)
>	એવોર્ડ ફાઈલ
>	ફિક્સ પગાર કાર્યાલય આદેશ

➤	અનસ્કીલ લેબર ફાઈલ
➤	સ્કીલ લેબર ફાઈલ
➤	કોમ્પ્યુટર રીપેરીંગ ફાઈલ
➤	સેમિનાર / સિમ્પોઝિયમની ફાઈલ
➤	ભૌતિક ચકાસણીની ફાઈલ
➤	પરચુરણ ફાઈલ
➤	વાર્ષિક ઈજાફા ફાઈલ
➤	કાર્યાલય આહેશ ફાઈલ
➤	કૃષિમેળા તેમજ કૃષિમહોત્સવ અંગેની ફાઈલ
➤	લોકસભા, વિધાનસભા, નગરપાલિકા, ગ્રામપંચાયત ચુટણીની માહિતી મોકલવાની ફાઈલ
➤	તહેવાર પેશાગી ફાઈલ
➤	અનાજ પેશાગી ફાઈલ
➤	ઇન્ફા પગારપંચની ફાઈલ
➤	કોમ્પ્યુટર ડેશાલ્ય (સી.સી.સી, સી.સી.સી +) ફાઈલ
➤	તમામ સંવર્ગનું સીનીયોરીટી લીસ્ટ
➤	સ્ટેશનરી રજીસ્ટર
➤	સ્ટેશનરી ફાઈલ
➤	ઇનવર્ડ રજીસ્ટર
➤	આઉટવર્ડ રજીસ્ટર
➤	સ્થાનિક રજીસ્ટર
➤	ઓફીસ ટપાલ રજીસ્ટર
➤	દૈનિક પોસ્ટલ સ્ટેમ્પના ખર્ચનું રજીસ્ટર – એ
➤	દૈનિક પોસ્ટલ સ્ટેમ્પની સિલક વગેરે દર્શાવતું રજીસ્ટર – બી
➤	દૈનિક પોસ્ટલ સ્ટેમ્પ ખરીદી ફાઈલ
➤	ખાનગી અહેવાલ મોકલવાની ફાઈલ
➤	ખાનગી આવક–જાવક રજીસ્ટર
➤	ઓડિટ પેરા ફાઈલ
➤	આંતરીક ઓડિટ પેરા ફાઈલ

મુદ્દા નં-૭ :— તેની નીતિ ઘડતરના અથવા તેના અમલી કરણનાં સંબંધમાં જનતાના સભ્યો સાથે વિચાર વિનિમય માટે અથવા તેમના દ્વારા રજુઆત માટેની વિધમાન કોઈ વ્યવસ્થાની વિગતો

નવસારી કૃષિ યુનિવર્સિટી, નવસારીની કુલસચિવશ્રી દ્વારા માહિતી મેળવવાના અધિકાર અધિનિયમ – ૨૦૦૫ અન્વયે કુલ સચિવશ્રીના પત્ર નં ન.કુ.યુ /રજી/ અ.ઢ.ઉ /આર ટી આઈ/ કા.આ/ ૮૫૦૧-૮૭૩૩ /૨૦૧૨, નવસારી તા. ૧૦-૫-૨૦૧૨ થી દરેક જુદી જુદી ઓફિસ / યુનિટ ના વડાઓને કાર્યાલયમાં આવતી કામગીરીની માહિતી પુરી પાડવા માટે જાહેર માહિતી અધિકારી, મદદનીશ જાહેર માહિતી અધિકારી તેમજ એપેલેટની નિમણુક કરવામાં આવેલ છે. જેમાં અતેની કચેરીમાં જમીન વિજ્ઞાન અને સંશોધનને લગતી માહિતી પુરી પાડવા માટે સંશોધન વૈજ્ઞાનિકશ્રીને “જાહેર માહિતી અધિકારીશ્રી” અને મદદનીશ સંશોધન વૈજ્ઞાનિકશ્રીને “મદદનીશ માહિતી અધિકારીશ્રી” તરીકે નિમણુક આપવામાં આવેલ છે.

મુદ્દા નં-૮ :- તેના ભાગ તરીકે અથવા તેની સલાહના હેતુ માટે બે અથવા તેથી વધુ વ્યક્તિઓના બનેલા બોર્ડ, કાઉન્સિલો, સમિતિઓ અને બીજા મંડળોનું પત્રક અને બોર્ડ, કાઉન્સિલો, સમિતિઓ અને બીજા મંડળોની બેઠકો લોકો માટે ખુલ્લી છે કે કેમ અથવા તેવી બેઠકોની કાર્યનોંધો લોકોને મળવા પાત્ર છે કે કેમ –

મુદ્દા નં ૭ માં જણાવ્યા મુજબ વિભાગીય જાહેર માહિતી પુરી પાડવા માટે બે અધિકારીશ્રીને નિમણુક આપવામાં આવેલ છે જેનું નામ મુદ્દા નં ૧૬ માં જણાવવામાં આવેલ છે.

મુદ્દા નં-૯ :– તેના અધિકારીઓ અને કર્મચારીઓની માહિતી પુસ્તિકા

નવસારી કૃષિ યુનિવર્સિટી, નવસારીના વિષયવાર તમામ વિભાગો પ્રમાણેના સંશોધન કેન્દ્રોના દરેક કર્મચારીશ્રીઓ/ અધિકારશ્રીઓના ફોન/મોબાઇલ નંબર સાથે “સંપર્ક સેટુ” નામની ડિરેક્ટરી બહાર પાડવામાં આવેલ છે.

મુદ્દા નં-૧૦ :– તેના વિનિયમોમાં જોગવાઈ કર્યા પ્રમાણે વળતરની પદ્ધતિ સહિત તેના દરેક અધિકારીઓ અને કર્મચારીઓને મળતાં માસિક મહેનતાણા –

જોગવાઈ/ વળતર પદ્ધતિ ગુજરાત સરકારી તેમજ યુનિ. નિયમ મુજબ અનુસરણ કરવામાં આવે છે.

અ.નં.	અધિકારીશ્રીનું નામ/ હોદ્દો	પગાર– ધોરણ	ગ્રોસ પે
૧	ડૉ. એ. દાસ, સંશોધન વૈજ્ઞાનિકશ્રી	૩૭૪૦૦-૬૭૦૦૦ (૧૦૦૦૦ ગ્રેડ પે.)	૧૮૨૩૭૭/-
૨	મદદનીશ સંશોધન વૈજ્ઞાનિક	જગ્યા ખાલી	–
૩	શ્રીમતી ડી. એમ. ચૌધરી, ખેતી અધિકારી	૩૮૦૬૦/- ફીક્સ પે	૩૮૦૬૦/- ફીક્સ પે
૪	શ્રી એમ. બી. સોલંકી, ખેતી નિરીક્ષક	૩૮૬૦૦-૧૨૬૬૦૦	૬૬૦૫૭/-
૫	શ્રી. બી.એન. પટેલ, ખેતી મદદનીશ	૨૬૨૦૦-૮૨૩૦૦	૫૧૦૧૦/-
૬	શ્રીમતી એસ. આઈ. પટેલ, ખેતી મદદનીશ	૨૬૨૦૦-૮૨૩૦૦	૫૮૨૬૦/-
૭	શ્રી ડી. એમ. પટેલ, હેડ કલાર્ક	૩૫૪૦૦-૧૧૨૪૦૦	૫૫૩૮૧/-
૮	જુનીયર કલાર્ક	જગ્યા ખાલી	–
૯	શ્રીમતી. એસ.એસ. લાડ, લેબ બોય (હેન્ડી કેપ)	૧૫૭૦૦-૫૦૦૦૦	૩૨૪૨૫/-
૧૦	લેબ બોય	જગ્યા ખાલી	–
૧૧	શ્રી. એન.આર. મહીડા, પટાવાળા	૧૫૭૦૦-૫૦૦૦૦	૩૫૧૭૨/-

વધુમાં, માંદગી, ઈજા અથવા ખરાબ પરિસ્થિતીમાં મળતા લાભો વગેરે ગુજરાત સરકારી તેમજ યુનિ. નિયમ મુજબ અનુસરણ કરવામાં આવે છે.

મુદા નં-૧૧ :- તમામ યોજનાઓ સુચિત ખર્ચ અને ચુકવેલા નાણા પરના અહેવાલોની વિગતો દર્શાવતી તેની દરેક એજન્સીને ફાળવેલ અંદાજ પત્ર

અનં.	યોજનાનું નામ	બજેટ સદર	ફાળવેલ રકમ (રૂ. લાખમાં)
૧	નોન પ્લાન યોજના	પગાર ભથ્થા	રીકર્ડાગ
	પ્રોજેક્ટ ફોર રીસર્વ્ચ ઈન એશ્રીકલ્યરલ કેમેરાની અન્ડ સોર્ટલ સાયન્સ	૫૦૨૦	૧૦૦૬૦૦૦૦/- ૧૨૧૦૦૦/-
૨	પ્લાન યોજના		
	એસ્ટાબ્લિશમેન્ટ ઓફ સેન્ટ્રલ ઇન્સ્ટ્રુમેન્ટેશન લેબોરેટરી	૧૨૮૭૧	- ૫,૩૭,૦૦૦/-

મુદા નં-૧૨ :- ફાળવેલ રકમો સહિત સબસીડી કાર્યક્રમોની અમલ બજવણીની રીત અને એવા કાર્યક્રમોના લાભાર્થીઓની વિગતો –

અત્રેના વિભાગમાં કોઈ સબસીડીની યોજના ચાલતી નથી અને કોઈ ખેડુતોને સબસીડી આપવામાં આવતી નથી પરંતુ વિશ્વબેંકના અનુદાનથી ભારતીય કૃષિ અનુસંધાન પરિષદ દ્વારા ન.કૃ.યુ. હેઠળ " રાષ્ટ્રીય કૃષિ નવી અન્વેષન યોજના – ઉ હેઠળ યોજનાના ઉદ્દેશો મુજબ ડાંગ જિલ્લાના આદિવાસી ખેડુતોને સુધારેલ બિયારણો, આધુનિક ખેતી ઓજારો તેમની જીવણ સરળી સુધારવા તેમજ વધુ આવક મળો તે હેતુસર લોક ભોગ્ય હેઠળ ખેડુતોને ખેતરમાં અખતરાના રૂપમાં ખેડુતોને સાથે રાખીને ઉપયોગમાં લેવામાં આવે છે. આદિવાસી ખેડુત મિત્રો/મહિલા/પુત્ર/કન્યાઓમાં કૌશલ્યતા વૃદ્ધિ અને તેઓ પગભર થાય તે માટે સિવણ તાલીમ, નર્સરી તાલીમ, વૈજ્ઞાનિક ફબે ઉન્તત પાકપદ્ધતિ અને વૈજ્ઞાનિક પશુપાલન, કુદરતી સમ્યદાનું સંરક્ષણ તેમજ અન્ય તાલીમો આપવામાં આવે છે.

મુદા નં-૧૩ :- તેને આપેલ છુટછાટો, પરવાનગીઓ અથવા અધિકૃતિઓ મેળવવાની વિગતો –

આ વિભાગ તરફથી આવા કોઈ કેસ/દાખલા નથી.

મુદા નં-૧૪ :- ઇલક્ટ્રોનીક સ્વરૂપમાં તેને ઉપલબ્ધ અથવા તેની પાસેની માહિતીને લગતી વિગતો –

નવસારી કૃષિ યુનિવર્સિટીની વેબસાઈટ www.nau.in પર જરૂરી તમામ માહિતી ઉપલબ્ધ છે.

મુદા નં-૧૫ :- જાહેર ઉપયોગ માટે નિભાવવામાં આવતાહોય, તો તેવા ગ્રંથાલય અથવા તેના વાચનકષના કામકાજના કલાકો સહિતની માહિતી મેળવવા માટે નાગરિકોને ઉપલબ્ધ સુવિધાઓની વિગતો –

અત્રેના વિભાગમાં સ્ટાફ માટે લાયબ્રેરી ઉપલબ્ધ છે. જેમા પુસ્તકો, માહિતી વિગેરે ઓફિસ સમય દરમાન સ્ટાફ ઉપયોગ કરે છે, પરંતુ બહારના નાગરિકોને આ સુવિધા આપવા માટે વ્યવસ્થા નથી. યુનિવર્સિટીમાં વિધાર્થીઓ અને તમામ સ્ટાફ માટે મધ્યસ્થ લાયબ્રેરીની સુવિધા ઉપલબ્ધ છે.

મુદા નં-૧૬ :- જાહેર માહિતી અધિકારીનું નામ, હોદ્દો અને અન્ય બીજી વિગતો –

જાહેર માહિતી અધિકારીશ્રીનું નામ અત્રેના વિભાગમા નીચે મુજબ છે.

(૧) ડૉ. એ. દાસ, સંશોધન વૈજ્ઞાનિકશ્રી – જાહેર માહિતી અધિકારીશ્રી

ઈ-મેઇલ: rsssnau@yahoo.in મો.નં.- ૯૮૨૫૦૨૫૪૮૫
ફોનનં. (૦૨૬૩૭) ૨૮૨૭૭૧-૭૫ એક્સ.નં. ૧૨૦૮

મુદા નં-૧૭ :- ઠરાવવામા આવે તેવી બીજી માહિતી પ્રસિદ્ધ કરવી જોઈશે અને ત્યાર પછી દર વર્ષ આ પ્રકાશનોને અધાવત કરવા જોઈશે

અત્રેના વિભાગમાંથી ઠરાવવામાં આવે તેવી કોઈ માહિતી નથી પરંતુ ધનિવર્સિટી તરફથી ઠરાવવામાં આવે તેવી માહિતી કુલસચિવશ્રી તરફથી ધનિવર્સિટીના તમામ વિભાગમા જાહેર કરવામાં આવે છે અને વિભાગમાં આ પ્રકાશનને વ્યસ્થિત રાખવા માટે તેમજ અધાવત કરવા માટે આયોજન કરવામાં આવે છે.

૧. ચાલુ વર્ષના વૈજ્ઞાનિક પ્રમાણે અખતરાઓની યાદી:-

(૧) ડૉ. એ. દાસ, સંશોધન વૈજ્ઞાનિક, જમીન વિજ્ઞાન

ચાલુ વર્ષના અખતરાઓની યાદી:-

1	Impact of integrated application of organic and inorganic in improving soil health and sugarcane productivity (Collaboration with Sugarcane Research station)
2	Intercropping and plant geometry in relation to mechanization in sugarcane (Collaboration with Sugarcane Research station)
3	Soil resource information for land capability classification (LCC) and fertility capability classification (FCC) of six villages situated at hilly undulating terrain of Dangs district.
4	Soil and land restoration planning of six Villages of Dang district situated at hilly undulating terrain
5	Carbon sequestration assessment in sugarcane based cropping system
6	Soil test based fertilizer recommendation for targeted yields of pigeon pea (STCR). (Soil Science is Collaborating with Pulses and Castor Research Station, NAU, Navsari)
7	Soil test based fertilizer recommendation for targeted yields of Indian bean (STCR). (Soil Science is Collaborating with Pulses and Castor Research Station, NAU, Navsari)

૨. કેન્દ્ર ખાતે વાવેતર થતા પાકોની આધુનિક ખેતી પદ્ધતિ:-

સદર વિભાગ હેઠળ દક્ષિણ ગુજરાતમાં આવેલ વિવિધ પ્રકારની જમીનનાં ગુણવર્ણા અને ફળદ્વારા આધારિત મુખ્ય પાકોની પોષક તત્ત્વોની જરૂરીયાતને લક્ષ્યમાં રાખીને જમીન અંગેના સંશોધન કાર્યો હાથ ધરવામાં આવે છે. જેમા શેરડી, ડાંગર, તુવર, જુવાર, ચીકુ, ઘાસચારા (હાઈબ્રીડ નેપીયર ઘાસ) તેમજ વિવિધ પાક શ્રેણી જેવી કે જુવાર-મગફળી-ડાંગર, ડાંગર - ઘઉ - મગ, ડાંગર - ઘઉ, ડાંગર - ડાંગરનો સમાવેશ થાય છે. અને જુદા જુદા પાકોના ખેતી માટે પોષક તત્ત્વોનો કાર્યક્ષમ ઉપયોગ, ખાતરનો બચાવ, સુક્ષમ તત્ત્વોવાળા ખાતરનો ઉપયોગ, જમીનની તંદુરસ્તી જાળવણી, પિયત પાણીની યોગ્યતા, ફાર્મના ગૌણ પેદાશ, છાણ, ગૌમુત્ર તથા નકામી પેદાશ માથી ગુણવત્તાવાળા ક્રમપોષક અને વર્મિક્રમપોષક બનાવવાની કામગીરી માટે અખતરાઓ હાથ ધરવામા આવેલ છે. તેમજ ખેડુતોના જમીન, પાણી, સેન્ટ્રિય ખાતરો વગેરેના પૃથ્વીકરણ કરી તેઓને ખેતીને લગતી યોગ્ય માર્ગદર્શન આપવામાં આવે છે.

૩. કેન્દ્ર ખાતે વાવેતર થતા પાકોની (Good Agricultural Practices) આધારીત ખેતી પદ્ધતિ:-

વિભાગ હેઠળ લેવામાં આવતા અખતરાઓ પાકોની પોષક તત્ત્વોની જરૂરીયાતને લક્ષ્યમાં રાખીને જમીન અંગેના જુદા જુદા સંશોધન કાર્યો મુદ્દા નં. ૨ માં જણાવ્યા મુજબ હાથ ધરવામાં આવે છે. જેમાં પાકોને આધારીત વિશેષ ખેતી પદ્ધતિ બહાર પાડવામાં આવેલ નથી પરંતુ નીચે મુજબ પાક ઢીઠ અને અન્ય ભલામણ બહાર પાડવામાં આવેલ છે.

અ.નૂ.	ભલામણ થયેલ વિષય/ પાકનું નામ	કુલ ભલામણ
(૧)	દક્ષિણ ગુજરાતમાં પાક ઉત્પાદન માટે મુખ્ય ગોશ અને સુક્ષમ પોષક તત્વોની ઉશાપ	૧
(૨)	શેરડી (નિર્ધારીત પાક ઉત્પાદન, ગંધક, શેરડીની પાતરી બાળવાની બિનફાયદાકારક પદ્ધતિ, છાણિયું ખાતર, પ્રેસમડ, વર્મિકંપ્યોસ્ટ, રસાયણિક ખાતર ઉપર, રસાયણિક ખાતર + શેરડીની પાતરી ઉપર, રસાયણિક ખાતર + બાયોફિર્ટલાઈઝર+ ચુનો ન આપવાની ભલામણ)	૧૧
(૩)	ડાંગર-શેરડી પાક પદ્ધતિ	૧
(૪)	જુવાર - મગફણી - ડાંગર પાક શ્રેણી (પ્રેસમડના ઉપયોગથી ફોસ્ફરસ ખાતરનો બચાવ)	૧
(૫)	ડાંગર - ઉનાળુ મગફણી અથવા ચોમાસુ ડાંગર - શિયાળુ તલ/ રાય - ઉનાળુ મગ પાક શ્રેણી (ગંધક ઉપર ભલામણ)	૧
(૬)	ડાંગર - ઘઉ - મગ પાક શ્રેણી (પોટાશ ખાતર બિનઉપયોગીતા બાબત)	૧
(૭)	ચોમાસુ ડાંગર - શિયાળુ ઘઉ પાક શ્રેણીમાં ફક્ત ચોમાસુ ડાંગરને જીક સલ્ફેટ આપવાની ભલામણ	૨
(૮)	તુવર બીડીએન - ૨ (ગંધક ઉપર) + જિંક સલ્ફેટ આપવાની ભલામણ + નાઈટ્રોજન તથા છાણિયા ખાતર ઉપર ભલામણ	૩
(૯)	ડાંગર - ઘઉ પાક શ્રેણી (ફોસ્ફરસ ખાતરના ૫૦% જેટલો ઘટાડો)	૧
(૧૦)	ભીડા (પરભાણી કાંતિ) માટે પ્રેસમડની ભલામણ	૧
(૧૧)	ડાંગર - ડાંગર પાક શ્રેણી (નાઈટ્રોજન અને ફોસ્ફરસ કલ્યર)	૨
(૧૨)	જુવાર (જીક સલ્ફેટ અને ફેરસ સલ્ફેટ)	૧
(૧૩)	ચીકુ (વર્મિકંપ્યોસ્ટ અને છાણિયું ખાતરથી સેન્દ્રિય ખેતી)	૨
(૧૪)	હાઈબ્રીડ નેપીયર ઘાસ (નાઈટ્રોજન, ફોસ્ફરસ, પટાશ અને છાણિયું ખાતરની જરૂરીયાત)	૧
(૧૫)	સંતૃપ્ત દ્રાવકઃ : જમીન, પાણીની વિધત વાહકતા ગુણાંક પ્રસ્થાપિત કરવો	૧
(૧૬)	જમીન અને છોડના નમૂનાઓમાંથી કુલ નાઈટ્રોજન માપવાની જડપી રીત	૧
(૧૭)	છાણ : શેરડીની પાતરી, ૭૦:૩૦ પ્રમાણથી વર્મિકંપ્યોસ્ટ ખાતર બનાવવાની પદ્ધતિ ઉપર	૧
(૧૮)	છાણ + ઘઉનું ગોતર + તુવેરનું ગોતર + વાલનું ગોતર + લીસીરીડીયા + સુખાબુલ + શાણના ડાળ - પાંદડા + રોક ફોસ્ફેટ + ગાય - ભેસનું મુત્રા + દીવેલી ખોળ + છાણિયું ખાતર + માટી + સુક્ષમ જીવાણનું કલ્યરથી ફળદ્રુપ છાણનું ખાતર બનાવવાની પદ્ધતિ ઉપર	૧
(૧૯)	ડાંગર પાકમાં જીક સલ્ફેટની ભલામણ	૧
(૨૦)	ડાંગર (ખરીફ) - ડાંગર (ઉનાળુ) પાક શ્રેણીમાં રસાયણિક અને વિવિધ જૈવિક ખાતરો દ્વારા જમીનની ગુણવત્તા જાળવણી	૧
(૨૧)	ડાંગર (ખરીફ) - લીલો પડવાશ - ઉનાળુ મગફણી, ડાંગર (ખરીફ) - દિવેલા - ચાલુ અને ડાંગર (ખરીફ) - જુવાર - મગ પાકશ્રેણીમા આચ્છાદન, લીલો પડવાશ, ખેડ તેમજ પાક અવશેષો જમીનમાં ભેણવીને જમીનની ગુણવત્તા જાળવણી	૧
(૨૨)	શેરડીની જાત કો. એન. ૦૫૦૭૧ ના રોપાણ તથા લામ પાકના વધુ ઉત્પાદન, સારુ વળતર અને જમીનની તંદુરસ્તી જાળવાઈ રહે તે માટે બાયોકંપ્યોષ્ટ, મરધાનું ખાતર, દિવેલી ખોળની ભલામણ	૧
(૨૩)	ઘઉ પાકના ઉત્પાદન તેમજ પાણીના બચત ઉપર લેઝર લેવલરના અસર	૧
(૨૪)	ડાંગર-ઘઉ-મગ પાક શ્રેણીના ઉત્પાદન ઉપર જમીનના પોટાશીયમની પોટાશીયમ વગર અને પોટાશીયમ ખાતર આપવાથી લાંબાગાળાની અસર (સસ્ય વિજ્ઞાન વિભાગ સાથે સંયુક્ત રીતે)	૧
(૨૫)	ડાંગ જીલ્લાના ઢાળ વાળા કુંગરાળ પ્રદેશમાં આવેલ ૬ (૭) ગામોની જમીન સંસાધનની માહિતી ઉપરથી જમીનની ક્ષમતાનું વર્ગીકરણ તથા ફળદ્રુપ ક્ષમતાનું વર્ગીકરણ	૧
(૨૬)	ડાંગ જીલ્લાના ઢાળ વાળા કુંગરાળ પ્રદેશમાં આવેલ ૬ (૭) ગામોની જમીન તેમજ ઘરાનું સંરક્ષણાની રૂપરેખા	૧
	કુલ	૪૧

૪. કેન્દ્ર ખાતેના પાકની સેન્ટ્રિય ખેતી પદ્ધતિ:-

વિભાગ હેઠળ કોઈપણ પાકની સેન્ટ્રિય ખેતી પદ્ધતિ અલગથી બહાર પાડવામા આવેલ નથી. પરંતુ, જમીન તંદુરસ્તીની જાળવણી હેતુસર તેમજ દક્ષિણ ગુજરાતના જુદા જુદા પાકોમાં જૈવિક / સેન્ટ્રિય ખાતરોના વધુમા વધુ ઉપયોગ થાય તે હેતુસર વિભાગમાં છાણ, ઘઉનું ગોતર, તુવેર અને વાલનું ગોતર વગેરે ફાર્મના આડ પેદાશ અને ગ્લીસીરીડીયા, સુબાબુલ અને શાણના ડાળ – પાંદડા, રોક ફોસ્ફેટ, ગાય/ ભેસનું મુત્ર, દિવેલીનો ખોળ, છાણિયું ખાતર અને માટીનો ઉપયોગ કરીને સુક્ષમ જીવાણુંઓના કલ્યાર વડે ૪૦ થી ૫૦ દિવસના ટુકા સમયમાં જુદી– જુદી ગુણવત્તા સભર ફણદ્રુપ જૈવિક ખાતર બનાવવાની પદ્ધતિ વિભાગમાથી બહાર પાડવામાં આવેલ છે. તૈયાર થયેલ જૈવિક ખાતરના કાર્બન નાઈટ્રોજનના ગુણોત્તરના આધારે જૈવિક ખાતરને પ્રથમ, દ્વિતીય, તૃતીય અને ચતુર્થ એમ ચાર કક્ષામાં વહેચવામાં આવેલ છે. નીચેના કોઈએ જૈવિક ખાતરની કક્ષા, જુદા–જુદા પદાર્થોનો ગુણોત્તર સાથે કાર્બનના નાઈટ્રોજન ગુણોત્તર સાથે દર્શાવવામાં આવેલ છે.

ફણદ્રુપ જૈવિક ખાતરની કક્ષા	જુદા–જુદા પદાર્થોનો ગુણોત્તર	કાર્બન: નાઈટ્રોજન ગુણોત્તર
પ્રથમ કક્ષા	૫૦:૨૫:૫:૧૦:૫:૩:૨ [છાણ: (ગ્લીસીરીડીયા, સુબાબુલ અને શાણના ડાળ–પાંદડા): રોક ફોસ્ફેટ: ગાય/ ભેસનું મુત્ર : દિવેલીનો ખોળ: છાણિયું ખાતર: માટી]	૧૨.૫
દ્વિતીય કક્ષા	૫૦:૨૫:૫:૧૦:૫:૩:૨ [છાણ: તુવેર અને વાલનું ગોતર): રોક ફોસ્ફેટ: ગાય/ ભેસનું મુત્ર: દિવેલીનો ખોળ: છાણિયું ખાતર: માટી]	૧૪.૭
તૃતીય કક્ષા	૫૦:૨૫:૫:૧૦:૫:૩:૨ [છાણ: ઘઉનું ગોતર: રોક ફોસ્ફેટ: ગાય/ ભેસનું મુત્ર: દિવેલીનો ખોળ: છાણિયું ખાતર: માટી]	૨૨.૫
ચતુર્થ કક્ષા	૧૦૦% છાણ	૨૬.૦

ઉપરોક્ત જુદા જુદા ગુણવત્તાસભર જૈવિક ખાતર સિવાય વિભાગ હેઠળ જમીન તંદુરસ્તીની જાળવણી હેતુસર તેમજ દક્ષિણ ગુજરાતના જુદા જુદા પાકોમાં જૈવિક / સેન્ટ્રિય ખાતરોના વધુમા વધુ ઉપયોગ થાય તે હેતુસર ત્રણ મહિનામા ગુણવત્તા સભર વર્મિકમ્પોષ્ટ બનાવવા માટે પદ્ધતિ બહાર પાડવામાં આવેલ છે. જેમાં, ઢોરનું છાણ અને કેળના થડના ટુકડાઓ (૨ થી ૩ સેમી. સાઈઝના) ૧:૧નું પ્રમાણ મુજબ રાખીને ૫ ટકા રોકફોસ્ફેટ ઉમેરીને ડિકોમ્પોઝીંગ કલ્યારના ઉપયોગથી એક મહિના સુધી વિઘટન કર્યા બાદ અણસિયાના (જાત– ઈયુરીલસ એન્જિની) ના ઉપયોગથી બે મહિના સુધી વર્મિકમ્પોષ્ટીંગ થવા દેવાથી વર્મિકમ્પોષ્ટના કાર્બન: નાઈટ્રોજન નો ગુણોત્તર ૧ ફંદી અને કુલ નાઈટ્રોજન, ફોસ્ફર અને પોટાશિયમ તત્વો અનુકૂળ આશરે ૨.૪%, ૧.૪% અને ૦.૭% મળી રહે તે મુજબ ઢોરનું છાણ અને કેળના થડના ટુકડાઓ વારાફરતી થર (૬ થી ૭ સેમી. ઉડાઈની ૫ થી ૬ સ્તર) બનાવવા.

વધુમાં, વિભાગ હેઠળ જમીન તંદુરસ્તીની જાળવણી હેતુસર તેમજ દક્ષિણ ગુજરાતના જુદા જુદા પાકોમાં જૈવિક / સેન્ટ્રિય ખાતરોના વધુમા વધુ ઉપયોગ થાય તે હેતુસર ત્રણ મહિનામા અસરકારક સુક્ષમ જીવાણુંસભર (લેક્ટોબેસીલસ સ્પી., રોડોસ્ફુડોમોનાસ સ્પી. અને સેકારોમાઈસીસ સ્પી.) માતૃ દ્રાવણમાથી તૈયાર કરેલા “છંટકાવ કરવા માટે સુક્ષમ જીવાણુંઓના દ્રાવણના” ઉપયોગથી ૫ થી ૫૫ દિવસમા ગુણવત્તા સભર કમ્પોષ્ટ ખાતર ઝડપથી બનાવવા માટે પદ્ધતિ બહાર પાડવામાં આવેલ છે. જેમાં, ઢોરનું છાણ અને કેળના થડના ટુકડાઓ (૨ થી ૩ સેમી. સાઈઝના) ૧:૧નું પ્રમાણ રાખીને વારાફરતી સ્તર (૬ થી ૭ સેમી. ઉડાઈની ૫ થી ૬ સ્તર) બનાવીને તેના ઉપર ૫ ટકા રોકફોસ્ફેટ ઉમેરીને દરેક સ્તર ઉપર “છંટકાવ કરવા માટે સુક્ષમ જીવાણુંઓના દ્રાવણના” દ્વારા બરાબર છંટકાવ કરી ૫૫ થી ૫૫

દિવસ એટલે કે વર્મિકમ્પોષ્ટ બનાવવા માટે સમયના આશરે ઉપ દિવસ ઓછા સમયમાં કમ્પોષ્ટ ખાતર તૈયાર થાય છે. અને જેમા કાર્બન નાઈટ્રોજનનો ગુણોત્તર ૧૮.૮:૧ અનુકૂળ આશરે ૨.૧%, ૧.૬% અને ૦.૮% મળી રહે છે.

છંટકાવ કરવા માટે અસરકારક સુંક્ષમ જીવાણુંઓના દ્રાવણ બનાવવાની પદ્ધતિ:

છંટકાવ કરવા માટે અસરકારક સુંક્ષમ જીવાણુંઓના દ્રાવણ બે તબક્કાથી બનાવવામા આવે છે. પહેલા બે લિટર મોલાસેસ અથવા બે કિલો ગોળ અને એક લિટર સુંક્ષમ જીવાણુંઓના પાયાનું દ્રાવણ ૧૭ લિટર પાણીમા મેળવીને સક્કિય અસર કારક જીવાણુંઓના દ્રાવણ બનાવવામા આવે છે. પછી આ દ્રાવણને એક ચોખ્ખા પ્લાસ્ટિકના ડબ્બામા બહારથી વાયુ અંદર ન આવે અને અંદર વાયુ મુક્ત રહે તેવી રીતે ઢાંકણથી બંધ રાખીને સુર્ય પ્રકાશથી દુર છાંયડામા ઉથી ૧૦ દિવસ સુધી મુક્તી દેવી. દરરોજ ડબ્બાના ઢાંકણ થોડી સેકન્ડ ખોલીને ડબ્બાની અંદરના ગેસ બહાર કાઢી નાખવી. ઉથી ૧૦ દિવસ પછી ઢાંકણ ખોલવાથી જ્યારે સફેદ ઈસ્ટના સ્તર સુગંધ સાથે દેખાય અને દ્રાવણના અમલતાંક ૩.૫ થી નીચે હોય ત્યારે આશરે ૨૦ લિટર સક્કિય અસર કારક જીવાણુંઓના દ્રાવણ તૈયાર થઈ ગયેલ છે એમ સમજવુ. પછી બીજા તબક્કામા ત૩૦ લિટર છંટકાવ કરવા માટે અસરકારક સુંક્ષમ જીવાણુંઓના દ્રાવણ માટે ૫૦૦ મી.લી. સક્કિય અસર કારક જીવાણુંઓના દ્રાવણ, ત૩૦૦ ગ્રામ ગોળ ત૩૦ લિટર પાણીમા મેળવીને એક પ્લાસ્ટિકના ડ્રુમમાં તૈયાર કરવામા આવે છે.

૫. પ્રકાશીત થયેલ વર્ષવાર સંશોધન પેપરો:-

1. Trivedi, B. S. Gami, R. C. and Patel, J. M. (1990) Assessment of available S in soils of S. Gujarat. Paper presented in “National Seminar on Recent Development in Soil Research held at Udaipur on Dec. 22-25 1990 Abst. No. c 72 p.46
2. Nautial, P. H., Trivedi, B. S. and Gami R. C. (1991) Effect of moisture, Temperature and moist heating on available of K in soils having different texture. Paper presented in “National Seminar on Advances in Soil Science Researches” held at Dapoli on Dec. 12-15, 1991 Abst. No. C 25 PP. 24.
3. Patel G. G. and Trivedi, B. S.(1991) Studies on transformation of P in three clayey soils of S. Gujarat. Paper presented in “National Seminar on Advances in Soil Science Researches” held at Dapoli on Dec. 12-15, 1991 Abst. No. C 14 PP. 21.
4. Trivedi, B.S., Gami, R.C. and Patel, K.G. (1994). Standardization of method for determining available sulphur and its critical limit for low land paddy. *GAU Res. J.* 20 (1): 35-41.
5. Trivedi, B. S., Dadhania, S. M. and Dalwadi, M. R. (1994) Targeted yield approach through soil test crop yield correlation studies for phosphorus, “Phosphorus in Gujarat Agriculture” PP 84-89
6. Dalwadi, M. R. and Trivedi, B. S (1994) An integrated soil test crop yield method for fertilizer N recommendation in sugar cane. Paper presented in Indian Society of Soil Science Dimond Jubilee National Seminar on “Development in Soil Science-1994” held at New Delhi from 28-11-94 to 1-12-94. Extended summaries PP 134
7. Trivedi,B.S., Patel, G.G. and Gami, R.C. (1995). Delineation of Soils of South Gujarat Districts for available Sulphur and Iron. Micronutrient News. Val. IX No.1.
8. Trivedi, B.S., and Patel, K.G. (1995). Scope of recycling of farm waste. In organic farming for sustainable crop production in Gujarat. Part II review papers.pp.33-43. Mimeographed by Navsari Chapter of Indian Soc. Agron. GAU, Navsari.
9. Trivedi, B. S., Gami, R. C. and Padhiyar, G. M. (1995) Studies on relationship between EC at different soil water ratios and EC_S in soil series of S. Gujarat, *GAU Res. J.* 20 (2): 30-34

10. Trivedi, B. S., Patel, K. G, Gami, R. C. and Naik, P. L. (1995). Effect of calcium amendments on sugarcane yield and on soil physical properties. Presented in “National Symposium on “Strategies to enhance sugar productivity” held at Lucknow on 14-16 Oct. 1995 Abstr. No. 30.
11. Patel, H. S., Trivedi, B. S., Naik, P. L. and Gami, R. C. (1995) “Organic Farming in Sugarcane” Paper presented in state level seminar on “Organic Farming for sustainable Crop Production in Gujarat” held at Navsari on 5-4-1995 by Navsari Chapter of Indian Society of Agronomy PP 46.
12. Trivedi, B.S., Gami, R.C., Patel, G.G. and Patel, K.G. (1996). Fertility of sugarcane growing South Gujarat Soils: II. Secondary and Micronutrients. *Proc. 45th Ann. Conv. D.S.T.A., Pune*. Part-I, pp A93-A101.
13. Trivedi, B.S., Patel, K.G. and Patel, L.K.(1996). Effect of nitrogen and phosphorus levels on sorghum varieties grown in semi-rabi conditions. *Annals of Arid Zone* 35 (2): 129-132.
14. Trivedi, B.S., Patel, H.S., Patel, K.G. and Naik, P.L. (1996). Sulphur fertilization in sugarcane. *Proc. 45th Ann. Conv. D.S.T.A., Pune*. Part-I, pp A84-A86.
15. Trivedi, B. S., Gami, R. C., Bhatt, P. M., and Padhiayar, G. M. (1996).Fertility of sugarcane growing soils of South Gujarat soils: I macronutrients, Proc. 45th Annual Convention of D. S. T. A., Pune, Part I, PP A87-A92.
16. Trivedi, B. S., and Desai, R. M. (1996) Studies on some chemical aspects in soils of Gujarat. In “Soil Research in Gujarat Agriculture- A compendium, Anand Chapter of Indian Soc. of Soil Sci. PP 15-22.
17. Trivedi, B.S., Gami, R.C. and Patel, G.G. (1997). Effect of Zn on grain yield and Zn uptake by lowland rice in South Gujarat. International Rice Research Notes (IRRI) Vol. 22 (1): 33.
18. Trivedi,B.S., Patel, H.S., Patel, G.G. and Naik, P.L. (1997). Effect of Farm yard manure, Pressmud and Phosphate Solubilising Bacteria Proc. 46th Ann. Conv. D.S.T.A., Pune, Part I, PP. A 165 – A 170.
19. Trivedi, B.S., Patel, H.S., Patel, G.G., Naik, P.L. and Gami, R.C. (1997). Studied on Fertilization through Vermicompost in Sugarcane. Paper presented in Workshop on 'VERMITICHTNOLOGY' organized by Anand Chapter of ISSS and Arise Auroville held at Anand of Navember 21, 1997. PP. 35 – 39.
20. Trivedi,B.S., Desai,R.M., Patel, K.G. and Patel, G.G. (1998). Integrated nutrient management research in Gujarat. *J. Guj. Soc. Agron. Soil Sci.* 1:1-6.
21. Trivedi, B. S., Desai, R. M and.Dalwadi, M. R. (1998) Targeted yield equation based fertilizer recommendation for sugarcane growing in South Gujarat. Proc. 47th Annual Convention of D. S. T. A., Pune, Part I PP A119-A126.
22. Trivedi, B. S. and Desai, (1999). Yield target equations benefits and limitations. Proc. 48th Annual Convention, 1999,D.S.T.A., Pune, PP A213-A220.
23. Trivedi, B.S. Patel, K.G. and Patel, G.G. (2002). Role of farm waste in integrated nutrient management. Paper presented in state level seminar held at Navsari on 19-08-2002 on integrated nutrient management in rice / sugarcane based cropping system, organized by Indian Society of Agronomy and GAU. pp 31 – 43
24. Trivedi, B.S. Kaswala, R.R and Patel, K.G. (2002). Some plant species for development of coastal wasteland. Paper presented in seminar held at Navsari on 12 - 09 - 2002 on development of Gujarat's wasteland and it's problem, organized by Navsari Chapter of GAAS. pp 48 - 53
25. Patel,C.L., Patel, M.N., Patel, G.G., & Patel, K.A., (2006) Sustaining sugarcane production through integration of nutrient sources in sugarcane based cropping system. 54th Ann. Conv. D.S.T.A., Pune, Part I, PP. A 91 – A 96.

26. Desai,R.M., Patel,G.G., Patel,T.D.and Das A.(2009) Effect of Integrated Nutrient Supply on Yield, Nutrient Uptake and Soil properties in Rice - Rice Crop Sequence on a *Vertic ustochrept* of South Gujarat. *J. Indian Soc. Soil Sci.*.57 (2):
27. Patel, G.G and Das Amaresh(2009).Chemical Composition of Pressmud and Biocompost in relation to their Use as Organic manure and Possible Effect on Soils. J. **Indian Soc. Soil Sci .57 (3):382-84**
28. Das Amaresh (2010). Organic waste recycling for nutrient management in Organic farming. In Compendium of Invited Papers & Abstracts, State Level seminar on “Organic Farming for Environment Safety and Agriculture Sustainability” pp 27 to 35, held at NAU, Navsari, during 5& 6 March, 2010
29. Das Amaresh and Ansari Md.Zuber (2011) Effect of varying land uses on important soil properties and their co-relation with organic carbon in soils of Navsari Agricultural University, main campus, Navsari (Gujarat). *Asian J. Soil Sci.*,6(2):124-131
30. Das Amaresh and Patel G.G (2011).Conversion of farm wastes/by-products into enriched compost through use of Microbial consortium. *Asian J.Soil Sci.*6(2):195-199
31. Patel G.G, Bafna ,A.M & Das Amaresh (2011) Effect of Integrated Nutrient in fresh yield and uptake of sugarcane plant and ratoon crops and soil properties in *Vertic ustochrept* of south Gujarat, *Indian sugar* vol. LX1 (iv) : PP 31-43
32. Das Amaresh and Patel G.G (2012). Quality comparison of vermicompost prepared from sugarcane trash and paddy straw mixed with cattle dung through process of partial decomposition and subsequent vermicomposting *Indian Sugar, Jan. issue*, PP 33-40
33. Das Amaresh (2012) Essentiality of Agro-forestry based farming systems in Dang District of Gujarat for Livelihood security of Tribal farmers and environmental resilience--- An experience with six villages. In proceedings of National seminar on Agroforestry: An Evergreen Agriculture for Food Security and Environmental Resilience, PP 137 to158, held at NAU, Navsari during 2 to 4 February, 2012
34. Das Amaresh, N.N.Chaudhari and V.D. Maheriya (2012) Eco-restoration planning of Land of Sodmal village of Dang District of Gujarat through development of Agriculture and Agroforestry system. In proceedings of National seminar on Agroforestry: An Evergreen Agriculture for Food Security and Environmental Resilience, PP 85 to92, held at NAU, Navsari during 2 to 4 February, 2012
35. Das Amaresh and Patel G.G (2012). Dynamics of soil organic carbon, Bulk density and Water stable Aggregates in relation to yield of Rice-Rice crop Sequence as affected by exclusive Inorganic and Integrated nutrient management practices. *Indian J.Agrophysics*
36. S.T. Shirgire, S.G.Savalia Amaresh Das and G. K. Gaikwad (2013) . Physico-chemical properties of soils from Jamnagar district of Gujarat and their better management for favorable crop growth. *Bioinfolet .Vol 10 (4): 1405-1409*
37. Das Amaresh (2013). Essentiality of integrated farming systems approach in combination with natural resources management for sustainable livelihood. In “Natural Resources Management in backward districts of India: Issues and challenges” (edited by Chaturvedi, A., Patil, N.G., Hajare, T.N. and Singh, S.K. on NAIP national workshop held during 21-22 February 2013 at NBSS &LUP, Nagpur), pp 87-96.
38. R.D. Shinde, Amaresh Das, S.T. Shirgire and G.K. Gaikwad (2014). Physico-chemical properties of selected surface soils of Sarvar village of Dangs district - A case study. *Eco. Env. & Cons. 20 (2): 683-686*
39. Patel, V.A., Das Amaresh, Shirgire S.T. and Gaikwad, G.K. (2014).Carbon status in soils of research farms of Navsari Agricultural University (GUJARAT). *Bioinfolet Vol 11(2B):549-552*

40. Ganesh K Gaikwad, A. Das and Viralkumar A. Patel (2014), Physico-Chemical Properties and Sulphur Status of Soils Under Sugarcane Ecosystems of Valsad Area (South Gujarat). **Trends in Bioscience**, Vol. 7(22): 3712-3716
41. Das Amaresh, S. T. Shirgire and V. R. Ghadage (2014), Boosting Crop Yield, Animal Husbandry Activities and Natural Resources Management Through Integrated Research Approach For Sustaining Socio-Economical Status of Tribal Farmers. **Impact: International Journal of Research in Applied, Natural and Social Sciences**, Vol.2 (11):43-56
42. Das Amaresh and Shinde D. Rajkumar (2014). Soil Resource Characterization, Land Capability and Suitability of Soils in Hilly Undulating Terrain - A case study. **International Journal of Agricultural Science and Research**. Vol.4 (6): 171-184
43. Patel Jiteshkumar B. and Amaresh Das (2015), Assessing Toxic Metals Contamination in Soil, Water And Plant Bodies around an Industrial Belt **Impact: International Journal of Research in Applied, Natural and Social Sciences**, Vol.3 (2): 5-20
44. Ganesh K Gaikwad, A. Das, D. G. Jondhale, P. B. Adsul and Ajeet Puri (2015), Status of DTPA- Extractable cationic micronutrients and sulphur in soils under sugarcane ecosystems of Valsad area (South Gujarat). **Multilogic in Science (An International Journal)**, Vol.IV (XII): 185-187
45. Ganesh K Gaikwad, Amaresh Das, Anand Gore, P.B.Adsul and Ajeet Puri (2015), Status of physico-chemical properties of soils under sugarcane ecosystems of Gandevi area (South Gujarat). **Multilogic in Science (An International Journal)**, Vol.V (XIII): 31-33.
46. Zambare, S.S. and Amaresh Das (2015). Evaluation of irrigation water quality in relation to their possible adverse effect on soil, crop vis-à-vis environment for agricultural use. *Eco. Env. & Cons.* vol. 21(4) : 2001-2006.
47. Patel Jiteshkumar B. and Amaresh Das (2015). Assessment of irrigation water quality from various sources in surrounding area of vapi industrial complex, Valsad (India) in relation to adverse effect on soil Impact : International Journal of Research in Applied, Natural and Social Sciences, vol.2(1) :1-7.
48. Amaresh Das, G.G.Patel amd M.C.Patel (2015), Comparison of compost quality prepared from cattle dung, plant wastes and other substrates by use of microbial consortium. *J. Indian soc. Soil.* 63 (2) :238-241.
49. Sirgire, S.T., Amaresh Das, V.A.Patel and Rajkishore Kumar (2016) Evaluation of underground water quality of Kumarbandh subwatershed of Dangs district (Gujarat). "Progressive Research-An International Jouranl" vol.11 (special-II): 893-894.
50. Amaresh Das & S.S.Zambare (2016), Seasonal variation in salinity / sodicity development in soils of Navsari District (Gujarat) as influenced by varying quality of irrigation water. *Impact : International Journal of Research in Applied, Natural and Social sciences*, vol.4 (6):1-12.
51. Kumar Shrwan, Das Amaresh and Chinchmaltpure Anil R.(2016). Evaluation of underground water quality of Bara tract of Bharuch district (Gujarat). *International journal of agriculture sciences*, volume 8(54):2923-2925.
52. Ruplal Prasad and Amaresh Das (2017).Status of Available Phosphorus, Potassium and Micronutrients and Their Co-Relations in Surface Soils of Undulating Terrain of Dangs District (Gujarat). *International journal of agriculture sciences*, volume 9(3):3694-3699
53. Mitul Saxena, Amaresh Das and Saurav Choudhury (2017). Chemical fractionation of Zinc and its relationship with important properties of rice grown soils . International Journal of Chemical studies. 5 (4):1205-1211
54. Amresh Das, G.G.Patel & M.C.Patel (2017) Transforming plant wastes along with cattle dung and other Substrates into Organic Wealth through Partial Decomposition and Vermi Composting. *International Journal of Agricultural Science and Research (IJASR)*. 7(4):441-446.
55. Kumar Shrwan, Das Amaresh and Chinchmaltpure Anil R.(2016).Soil properties and available sulphur variability under irrigated and rainfed cotton in Bara tract of Bharuch ,Gujarat .*J. Soil and Water conv.* 15(4): 296-301, 2016

56. Viralkumar A. Patel and Amaresh Das (2017), Water-stable Aggregates, Aggregate Ratio, Mean weight Diameter, Aggregate Associated Organic Carbon and Total Nitrogen in Native and Cultivated Soils under varying crops in Some Research Farms of Navsari Agricultural University with Reference to Their Suitability for Good Agriculture. Res. in Env. and life Science, Vol 10 (3): 265-269.
57. Ruplal Prasad, A. Das, S. T. Shirgire, J. P. Kumar, V. K. Singhal (2017), Vertical Distribution of Available Micronutrients in Some Pedons Situated at Undulated Hilly Terrain of Dangs District, Gujarat, Environment & Ecology 35 (4B) : 3195—3201
58. S. M. Bambhaniyya, Amaresh Das, V.J. Zinzala, Sonal Tripathi and A. Durani (2017). Chemical properties of cotton growing soils and their rating in different talukas of South Gujarat. International Journal of Chemical studies.5 (6): 1413-1421.
59. S. M. Bambhaniyya, Amaresh Das, V.J. Zinzala and Sonal Tripathi (2017). Soil available nutrients status and their indexing in cotton growing areas of South Gujarat. International Journal of Chemical studies. 5(6): 1717-1724.

૬. બહાર પાડવામાં આવેલ વર્ષવાર ભલામણોની વિગત:-

અ.નં.	વર્ષ	ભલામણો
૧.	૧૯૯૨-૯૩	દક્ષિણ ગુજરાતનાં ભારે વરસાદવાળી કૃષિ આબોહવાકીય વિસ્તારનાં ખેડૂતોને ભલામણ કરવામાં આવે છે કે શેરડીના રોપાણ પાકને હેક્ટર દીઠ ૧૨૫ કિ.ગ્રામ તથા પ્રથમ લામ પાકને હેક્ટર દીઠ ૫૨.૫ કિ.ગ્રામ ફોસ્ફોરસ આપવો હિતાવહ છે.
૨.		દક્ષિણ ગુજરાતનાં ભારે વરસાદવાળી કૃષિ આબોહવાકીય વિસ્તારનાં ખેડૂતોને ભલામણ કરવામાં આવે છે કે શેરડીના રોપાણ તથા લામ (પ્રથમ) પાકને હેક્ટર દીઠ ૧૨૫ કિ.ગ્રામ તથા દ્રિતીય લામને હેક્ટર દીઠ ૫૨.૫ કિ.ગ્રામ ફોસ્ફોરસ આપવા હિતાવહ છે. સીમાન્ત ખેડૂતોને ભલામણ કરવામાં આવે છે કે રોપાણ પાકને હેક્ટરદીઠ ૧૨૫ કિ.ગ્રામ તથા પ્રથમ અને દ્રિતીય લામ પાકને હેક્ટરદીઠ ૫૨.૫ કિ.ગ્રામ ફોસ્ફોરસ આપવો હિતાવહ છે.
૩.	૧૯૯૩-૯૪	દક્ષિણ ગુજરાતનાં ઉચ્ચ વરસાદવાળા અને ખેત આબોહવાકીય પરિસ્થિતિ-ઉના વિસ્તારની જસતની ઉણાપ ધરાવતી જમીન ધરાવતાં ખેડૂતોને ઉચ્ચ ઉતાર તેમજ વળતર (ઝ. ૨,૭૨૮ પ્રતિ હેક્ટર) મેળવવા માટે ધાવલ કરતાં પહેલાં ડાંગર જાત જ્યા કે જીઆર-૧૧ ને હેક્ટરે ૫૦ કિ.ગ્રામ ઝીક સલ્ફેટ આપવાની ભલામણ કરવામાં આવે છે. હેક્ટરે ૨૫ કિ.ગ્રામ ઝીક સલ્ફેટની માવજતે ચોખ્યાં વળતર રૂપિયા ૧૬૬૮ દર્શાવેલ હોય સીમાંત ખેડૂતો માટે આ માવજતની ભલામણ કરવામાં આવે છે.
૪.		દક્ષિણ ગુજરાતનાં ઉચ્ચ વરસાદવાળા અને ખેત આબોહવાકીય પરિસ્થિતિ-ઉના શેરડી ઉગાડતા ખેડૂતોને ભલામણ કરવામાં આવેછે. કે શેરડી જાત કો. ૮૩૭૮ને હેક્ટરે ૨૫૦-૧૨૫-૧૨૫ કિ.ગ્રામ નાઈટ્રોજન - ફોસ્ફરસ - પોટાશ આપવો હિતાવહ છે. આ પ્રમાણોના તત્વની ઉમેરણીએ ઉતાર તેમજ ખાંડની રીકવરી ઉચ્ચ રહ્યા હતા. તેમજ નેટ આઈ.સી.બી.આરનું પ્રમાણ ૧:૩.૭૭ મળ્યું હતું સીમાંત ખેડૂતો માટે ભલામણ કરવામાં આવે છે કે તેમણે હેક્ટરે ૧૬૦-૮૫-૮૫ કિ.ગ્રામ નાઈટ્રોજન - ફોસ્ફરસ - પોટાશ આપવા. આ માવજતે ૧:૩.૦૬નો નેટ આઈ.સી.બી.આર દર્શાવેલ.
૫.		દક્ષિણ ગુજરાતનાં ભારે વરસાદવાળી કૃષિ આબોહવાકીય વિસ્તારના જુવાર (સેમી રબી) મગફળી (ઉનાળુ) - ડાંગર (ખરીફ) પાક પદ્ધતિ અપનાવતાં ખેડૂતોને હેક્ટરે ૧૪૦ કિ.ગ્રામ ફોસ્ફરસ અને ૫.૦ ટન પ્રેસમદ વાવણી પહેલા ૮ દિવસે પ્રથમ જુવારના પાકને ચાસમાં આપવાની ભલામણ કરવામાં આવે છે. આ માવજતે ઉચ્ચ ઉતાર તેમજ ખર્ચ: ઉત્પાદના ૧:૨.૫૪ નો ગુણોત્તર દર્શાવેલ. આ ફોસ્ફરસ આપ્યા બાદ શ્રેણીના અન્ય પાકને ફોસ્ફરસ આપવાની જરૂરિયાત રહેતી નથી. સીમાંત ખેડૂતોને હેક્ટરે ૧૦૦ કિ.ગ્રામ ફોસ્ફરસ

		અને ૫.૦ ટન પ્રેસમડ આપવાની ભલામણ કરવામાં આવે છે. આ માવજતે ખર્ચ : ઉત્પાદનનો ૧:૨.૫ તું નો ગુણોત્તર દર્શાવેલ.
૬.	૧૯૯૪-૯૫	દક્ષિણ ગુજરાતનાં ઉચ્ચ વરસાદવાળા કૃષિ આબોહવાકીય વિસ્તારની જસ્તની ઉણાપ ધરાવતી જમીનોમાં ચોમાસુ ડાંગરને ૨૫ કે ૫૦ કિ.ગ્રામ ઝીક સલ્કેટ આપતાં ખેડૂતોએ શિયાળુ ઘઉના પાકને જસત આપવાની જરૂરીયાત રહેતી નથી. કારણ સદર માવજતોએ અનુકૂમે નિયંત્રણ કરતાં ૧૨ થી ૨૨ ટકા ઘઉનું વધુ ઉત્પાદન અપેલ છે.
૭.		દક્ષિણ ગુજરાતનાં ઉચ્ચ વરસાદવાળા ખેત આબોહવાકીય વિસ્તારમાં ગંધકની ઉણાપ ધરાવતી જમીનોમાં સેન્ટ્રિય જમીન સુધારકો આપ્યા વગર શેરડી ઉગાડતા ખેડૂતોને શેરડીનો ૧૫ થી ૧૭ ટકા વધુ ઉત્તાર લેવા હેક્ટરે ૧૫ ટન પ્રેસમડ અથવા ૧૦૦ કિ.ગ્રામ ગંધક એમોનીયમ સલ્કેટ કે ઝીખ્સમના રૂપમાં આપવાની ભલામણ કરવામાં આવે છે.
૮.		દક્ષિણ ગુજરાતનાં ઉચ્ચ વરસાદવાળા ખેત આબોહવાકીય વિસ્તારમાં ખેડૂતોને શેરડીના પાકના ખેતરમાં ચુંનો આપવાની ભલામણ કરવામાં આવતી નથી.
૯.	૧૯૯૫-૯૬	શેરડીના ખેતરમાં તેની પાતરી બાળવી હિતાવહ નથી.
૧૦.		શેરડીનાં પાકમાં હેક્ટરે ૧૨ ટન પ્રેસમડ સાથે ૨.૫ કિ.ગ્રામ સુડોમોનાજુનું કલ્યર આપવાથી ૫૦ ટકા ફોર્સફરસ બચાવી શકાય છે.
૧૧.		દક્ષિણ ગુજરાત ખેત આબોહવાકીય વિસ્તારનાં ગંધકની ઉણાપવાળી જમીનમાં તુવેરની જાત બીડીએન-૨, નાયલોન કે ભાડભૂત ઉગાડતા ખેડૂતોને ભલામણ કરેલ નાઈટ્રોજન અને ફોર્સફરસના પ્રમાણો સાથે હેક્ટરે ૪૦ કિ.ગ્રામ ગંધક ઝીખ્સમનાં સ્વરૂપમાં આપવાથી ૧૫ ટકા ઉત્પાદન વધારી શકાય છે.
૧૨.	૧૯૯૬-૯૭	દક્ષિણ ગુજરાતનાં ઉચ્ચ વરસાદવાળા ખેત આબોહવાકીય વિસ્તારમાં નાઈટ્રોજનની ઉણાપ તેમજ મધ્યમ ફોર્સફરસ ધરાવતી જમીનમાં ભીડા (પરભાણી કાંતી) પક્વતા ખેડૂતોને હેક્ટરે ૨૦ ટન પ્રેસમડ વાવણીનાં ૧૫ દિવસ પહેલાં અને કુલ ૭૫ કિલોગ્રામ નાઈટ્રોજન ત્રણ સરખા ડાંપ્ટામાં, વાવણી સમયે અને વાવણી પછી ૩૦ અને ૬૦ દિવસે આપવાની ભલામણ કરવામાં આવે છે. આ માવજતે ૮.૭૭ના ખાર્ય-આવકનાં ગુણોત્તર સાથે હેક્ટરે રૂ. ૩૬,૭૭૮ની વધુ આવક દર્શાવેલ છે.
૧૩.		દક્ષિણ ગુજરાતનાં ઉચ્ચ વરસાદવાળા ખેત આબોહવાકીય પરિસ્થિતિના શેરડી ઉગાડતાં ખેડૂતો માટે જમીન ચકાસણીના આધારે નીર્ધારિત ઉત્પાદન લેવા માટે નાઈટ્રોજન અને ફોર્સફરસ આપવાની ભલામણ કરવામાં આવી, રાસાયનિક ખાતર આપવાના સુત્રો નીચે મુજબ છે. $\text{ફોર્સફરસનું પ્રમાણ} (\text{કિ. ગ્રામ / હે.}) = 2.24 \times T - 3.67 \times STV$ $\text{પોટાશનું પ્રમાણ} (\text{કિ. ગ્રામ / હે.}) = 2.67 \times T - 0.387 \times STV$ $જ્યાં T = નીર્ધારિત શેરડીનું ઉત્પાદન (ટન / હે.)$ $STV = જમીન ચકાસણીના આધારે લખ્ય ફોર્સફરસ / પોટાશનું મુલ્ય (કિ.ગ્રામ / હે.)$
૧૪.	૧૯૯૭-૯૮	દક્ષિણ ગુજરાતનાં ભારે વરસાદવાળી કૃષિ આબોહવાકીય વિસ્તારની જસ્તની ઉણાપ ધરાવતી જમીનમાં ડાંગર – ઘઉની પાકશ્રેણી લેતા ખેડૂતોને આશરે ૧૪ ટકા જેટલું વધુ ઉત્પાદન લેવા માટે ઘઉનાં પાકને જસત નહિ આપતા માત્ર ડાંગરનાં પાકને હેક્ટરે ૨૫ કિ.ગ્રામ ઝીક સલ્કેટ ઘાવલ સમયે આપવાની ભલામણ કરવામાં આવે છે.
૧૫.	૧૯૯૮-૯૯	દક્ષિણ ગુજરાતનાં ભારે વરસાદવાળા ખેતાબોહવાકીય પરિસ્થિતિ-ઉનાં ખેડૂતોને ઓછાથી મધ્યમ લખ્ય ગંધક ધરાવતી જમીનોમાં વધુ ઉત્પાદન તેમજ વળતર મેળવવા માટે પાકશ્રેણી ચોમાસુ ડાંગર-ઉનાળું મગફણીમાં તેલિબિયાં પાકને હેક્ટરે ૨૦ કિ.ગ્રામ ગંધક અથવા ત પાકવાળી પાકશ્રેણીઓ ચોમાસુ ડાંગર-શિયાળુંલા-ઉનાળું મગ અથવા ચોમાસુ ડાંગર-શિયાળું રાઈ-ઉનાળું મગ પાકશ્રેણીઓમાં દરેક પાકને હેક્ટરે ૨૦ કિ.ગ્રામ ગંધક, ઝીખ્સમનાં સ્વરૂપમાં વાવણી વખતે આપવાની ભલામણ કરવામાં આવે છે.
૧૬.	૧૯૯૯-૦૦	દક્ષિણ ગુજરાતનાં ભારે વરસાદવાળા ખેતાબોહવાકીય વિસ્તારમાં ચોમાસુ ડાંગર – રવિ ઘઉ પાક પદ્ધતિ અપનાવતા ખેડૂતોને ટકાઉ ઉત્પાદન તેમજ વધુ આર્થિક વળતર

		<p>મેળવવા બન્ને પાક માટે પ્રતિ હેક્ટરે ભલામણ થયેલ નાઈટ્રોજન અને ફોસ્ફરસનાં ૫૦ ટકા રાસાયણિક ખાતરનાં (૫૦-૨૫ ડાંગર માટે અને ૬૦-૩૦ ઘઉં માટે) જથ્થા સાથે ડાંગર તથા ઘઉનાં પરાળ જમીનમાં દબાવવાની / ઉમેરવાની ભલામણ કરવામાં આવે છે.</p> <p>ડાંગર – ઘઉનાં પરાળની અવેજીમાં પ્રતિ હેક્ટર ૧૦ ટન છાણિયું ખાતર અથવા ૧૦ ટન પ્રેસમડનો માત્ર ઓમાસુ ડાંગરમાં ઉપયોગ કરવો.</p>
૧૭.		<p>દક્ષિણ ગુજરાતનાં ભારે વરસાદવાળા ખેતઆબોહવાકીય ઝોન-૧ માં ચીકુની ખેતી સાથે સંકળાયેલ ખેડૂતોએ ચીકુનું વધુ ઉત્પાદન મેળવવા માટે હેક્ટરે ૫ ટન વર્મિકમ્પોસ્ટ (આડ દીઠ ૫૦ કિ.ગ્રામ) અને ૨૦ ટન છાણિયું ખાતર (આડ દીઠ ૨૦૦ કિ.ગ્રામ) ઉમેરવાની ભલામણ કરવામાં આવે છે. તેનાથી જમીનમાં સેન્ટ્રિય કાર્બન તથા જમીનનાં બાધાનો સુધારો થાય છે.</p>
૧૮.	૨૦૦૦-૦૧	<p>દક્ષિણ ગુજરાતનાં ભારે વરસાદવાળા ખેતઆબોહવાકીય વિભાગ-૩ વિસ્તારનાં શેરડી ઉગાડતા ખેડૂતોએ શેરડીનાં રોપાણ અને લામ પાકને ભલામણ મુજબ હેક્ટરે અનુકૂળે ૧૨૫ અને ૬૨.૫ કિ.ગ્રામ ફોસ્ફરસ આપવો.</p> <p>અવેજીમાં રોપાણ પાકને હેક્ટરે ૧૦ ટન-પ્રેસમડ સાથે ૩૧.૩ કિ.ગ્રામ ફોસ્ફરસ અને લામ પાકને ફક્ત ૧૫.૭ કિ.ગ્રામ ફોસ્ફરસ આપવાની ભલામણ છે. આમ કરવાથી ઉત્પાદકતા જળવાશે અને ૭૫% ફોસ્ફરસયુક્ત રાસાયણિક ખાતર બચાવી શકાશે.</p>
૧૯		<p>દક્ષિણ ગુજરાત એત આબોહવાકીય વિભાગ-૨ વિસ્તારનાં જસત અને લોહની ઉણાપવાળી જમીનમાં દાણા માટેની જુવાર ઉગાડતા ખેડૂતોને ભલામણ કરવામાં આવે છે કે જુવારનાં પાકની જસત અને લોહની જરૂરિયાત પુરી કરવા માટે ભલામણ કરેલ નાઈટ્રોજન (૮૦ કિ.ગ્રામ / હે.) અને ફોસ્ફરસ (૪૦ કિ.ગ્રામ / હે) નાં જથ્થા સાથે પ્રતિ હેક્ટરે ૫ ટન છાણિયું ખાતર આપવું આમ કરવાથી ૨૨% વધુ ઉત્પાદન અને ૧:૩.૭૮ આઈ.સી.બી.આર. મળે છે જો છાણિયું ખાતર ઉપલબ્ધ ન હોય તો પ્રતિ હેક્ટરે ૫.૬ કિ.ગ્રામ જસત અને લોહ, અનુકૂળ જીક સલ્ફેટ (૨૫ કિ.ગ્રામ / હે.) અને ફેરસ સલ્ફેટ (૨૫ કિ.ગ્રામ / હે) નાં ૩૫માં આપવાથી ૧૧ ટકા વધારે ઉત્પાદન અને ૧:૩.૭૭ આઈ.સી.બી.આર. મળે છે.</p>
૨૦		<p>દક્ષિણ ગુજરાતનાં ભારે વરસાદવાળા ઝોનમાં ૮બલકટયયયટ માં શેરડી ઉગાડતા ખેડૂતોને ભલામણ કરવામાં આવે છે કે શેરડી જાત સીઓન-૮૧૧૨ ઉગાડતા ખેડૂત માટે જીકની ઉણાપ ધરાવતી જમીનમાં જીક આપવાની જરૂર નથી અને રોપાણ શેરડી અને લામ શેરડીમાં અનુકૂળે ૨૫૦-૧૨૫-૧૨૫ અને ૩૦૦-૬૨.૫-૧૨૫ કિ.ગ્રામ/હે ના.ફો.પો. ૨૫ ટન/હે. છાણિયું ખાતર આપવાની ભલામણ છે.</p>
૨૧	૨૦૦૧-૦૨	<p>દક્ષિણ ગુજરાતનાં ભારે વરસાદવાળા ખેતઆબોહવાકીય વિભાગ-૩નાં ચીકુ (જાત કાલીપતી)ની ખેતી કરતા ખેડૂતોને વધારે ઉત્પાદન તેમજ આવકની સાથે સારી ગુણવત્તા વાળા ચીકુ મેળવવા અને જમીનની ફણદૂપતા સુધારવા જડ દીઠ ૧૦૦ કિ.ગ્રામ છાણિયું ખાતર ચોમાસા પહેલા ઉપરાંત ૫૦૦ ગ્રામ નાઈટ્રોજન, ૨૫૦ ગ્રામ ફોસ્ફરસ અને ૨૫૦ ગ્રામ પોટાશ બે સરખા ભાગમાં, ચોમાસા પહેલાં અને ચોમાસા પછી આપવાની ભલામણ કરવામાં આવે છે. આમ કરવાથી રાસાયણિક ખાતરનાં ઉપયોગમાં ૫૦ ટકા બચાવ કરી શકાય છે.</p> <p>સેન્ટ્રિય ખેતી માટે, ખેડૂતોને આજ પ્રકારનાં લાભો મેળવવા, જડ દીઠ ૨૦૦ કિ.ગ્રામ છાણિયું ખાતર, ચોમાસા પહેલા આપવાની ભલામણ કરવામાં આવે છે.</p>
૨૨	૨૦૦૪-૦૬	<p>દક્ષિણ ગુજરાતનાં ભારે વરસાદવાળી કૃષિ આબોહવા (આઈએસ-૩)માં ડાંગર – ડાંગર (જાત-જયા) ને ચોમાસુ ઉનાળુ – ચોમાસુ પાક – ઉનાળુ કે પદ્ધતિ અપનાવતા ખેડૂતોને ભલામણ કરવામાં આવે છે કે મધ્યમ લોહ તથા જસતની ઉણાપ ધરાવતી જમીનમાં પાયાના ખાતર સાથે સુક્ષ્મતત્વોનું મિશ્રણ (લોહ ૨.૦% મેંગેનીઝ ૦.૫% જસત ૫.૦% તાંબુ ૦.૨% બોરોન ૦.૫%) કે જે જમીનમાં પૂર્તિ માટેના ગર્વમેન્ટ નોટીફાઇડ ગ્રેડ-૫ બરાબર છે તેને ૨૦ કિ.ગ્રામ / હે. મુજબ ફક્ત પ્રથમ પાકને આપવાથી ડાંગરનું વધુ ઉત્પાદન અને વધુ આવક મેળવી શકાય છે. અથવા ડાંગરનાં ઉભા પાકમાં સુક્ષ્મતત્વોના મિશ્રણ (લોહ ૨.૦% મેંગેનીઝ ૦.૫% જસત ૪.૦% તાંબુ ૦.૩% બોરોન ૦.૫%) કે જે છંટકાવ માટેના ગર્વમેન્ટ</p>

		નોટીફિઝિડ ગ્રેડ-૧ (જનરલ ગ્રેડ) બરાબર છે. તેના ૧% દ્વારાણે રોપણી બાદ ૧૫, ૩૦, ૪૫ અને ૬૦ દિવસે છંટકાવ કરવાથી ડાંગરનું વધુ ઉત્પાદન અને વધુ આવક મેળવી શકાય છે.
૨૩		દક્ષિણ ગુજરાતનાં ભારે વરસાદવાળા ખેતઆબોહવાકીય પરિસ્થિતિ-૩ વિસ્તારનાં શેરડી ઉગાડતાં ખેડૂતોને ભલામણ કરવામાં આવે છે કે શેરડી મધ્યમ મોડી પાકતી જાત સીઓએન ૮૧૧૩૨ રબી ઋતુમાં ૨ થી ૩ લાંબા અને ત્યારબાદ ખરીફ ઋતુમાં ડાંગરનું (જ્યા) વધુમાં વધુ ઉત્પાદન લેવા માટે ભલામણ કરેલ ૧૦૦ ટકા રાસાયણિક ખાતર એટલે કે ૩૦૦-૫૨.૫-૧૨૫ કિલો ના.ફો.પો. આપવું તથા ૧૦ ટન/હે. પ્રમાણે શેરડીની પાતરી જમીનમાં ભેળવવી.
૨૪	૨૦૦૬-૦૭	દક્ષિણ ગુજરાતનાં ભારે વરસાદવાળા ખેતઆબોહવાકીય પરિસ્થિતિ-૩ વિસ્તારનાં ડાંગર (ચોમાસુ)- ડાંગર (ઉનાળુ) પાકશ્રેણી અપનાવતા ખેડૂતોને દરેક ડાંગર પાકને જમીન ચકાસણી અહેવાલને આધારે ખાતર આપવાની ભલામણ કરવામાં આવે છે. જો દરેક પાક લેતા પહેલા જમીન ચકાસણી કરાવવી શક્ય ન હોય તો તેઓએ વધુ આર્થિક વળતર મેળવવા માટે ભલામણ કરેલ ૧૦૦% નાઈટ્રોજન તથા ૫૦% ફોસ્ફરસ સાથે ફોસ્ફેટ કલ્યર આપવાની સલાહ છે.
૨૫		દક્ષિણ ગુજરાતનાં ભારે વરસાદવાળા ખેતઆબોહવાકીય પરિસ્થિતિ-૩ વિસ્તારનાં શેરડી ઉગાડતા ખેડૂતો માટે ભલામણ કરવામાં આવે છે કે શેરડીમાં આર્થિક રીતે પોષણક્ષમ સાથે વધુ ઉત્પાદન મેળવવા તેમજ જમીનની ટકાઉ-તંદુરસ્તી જાળવવા રોપણ પાકને ૧૦૦ ટકા ભલામણ કરેલ રાસાયણિક ખાતર (૨૫૦-૧૨૫-૧૨૫ ના.ફો.પો. કિ.ગ્રા/હે) સાથે ૨૫ ટકા નાઈટ્રોજન છાણિયા ખાતરમાંથી તેમજ બાયોફીલ્ડાઇઝર (એઝેટોબેક્ટર ન્ન ફોસ્ફેટ કલ્યર ૨ કિ.ગ્રા / હે. પ્રમાણે) આપવું જ્યારે લાંબ પાકને ૧૦૦ ટકા ભલામણ કરેલ રાસાયણિક ખાતર(૩૦૦-૫૨.૫-૧૨૫ ના.ફો.પો. કિ.ગ્રા/હે) સાથે ૧૦ ટન / હે. મુજબ શેરડીની પતારી જમીનમાં ભેળવવી અને ઉપર મુખ્ય બાયોફીલ્ડાઇઝર પણ આપવું.
૨૬	૨૦૦૭-૦૮	દક્ષિણ ગુજરાતનાં ભારે વરસાદવાળા ખેતઆબોહવાકીય પરિસ્થિતિ-૩ વિસ્તારનાં ડાંગર – શેરડી પકવતા ખેડૂતોને શેરડીનું ઉચ્ચ ઉત્પાદન અને ઉચ્ચી આવક મેળવવા માટે ચોમાસા પહેલા ટ્રેક્ટરથી બે કલ્ટીવેટરની ખેડ કરી ડાંગરની રોપણી કરતા પહેલા ફક્ત સમાર મારીને જમીન તૈયાર કરવાની ભલામણ કરવામાં આવે છે.
૨૭		દક્ષિણ ગુજરાત ખેત આબોહવાકીય પરિસ્થિતિ-૨ (AES-V) ના ખેડૂતો કે જેઓ વરસાદ આધારીત તુવેરનો પાક લેતા હોય તથા જીકની ઉશપ હોય તેઓને ભલામણ કરવામાં આવે છે કે, તુવેરનું વધુ ઉત્પાદન અને ચોખ્મો નફો મેળવવા માટે ભલામણ કરેલ ૫ કિગ્રા. જીક સલ્ફેટ/હે. (દા.ત. ૧ કિગ્રા. જીક / હે.) દર વર્ષે આપવું. આ માવજતે ખર્ચ : ઉત્પાદનનો ૧:૩.૮૧ નો ગુણોત્તર દર્શાવેલ.
૨૮	૨૦૦૮-૦૯	દક્ષિણ ગુજરાતના ખેડૂતો છાણ અને શેરડીની પતારીનું ૭૦:૩૦ પ્રમાણ રાખી વર્મી કંપ્યોસ્ટીંગ પદ્ધતિ દ્વારા પોષક તત્વોથી સમૃદ્ધ ખાતર બનાવી શકે છે.
૨૯		દક્ષિણ ગુજરાતનાં ભારે વરસાદ વાળા ખેત આબોહવાકીય વિસ્તાર- ૩ ના હાઈથ્રીડ નેપીયર ઘાસચારો ઉગાડતા ખેડૂતોને ઘાસનું ઉચ્ચ ઉત્પાદન (ખર્ચ : નફો ગુણોત્તર - ૨.૫૫) મેળવવા માટે ૮૦૦ કિ.ગ્રા નાઈટ્રોજન સાથે ફોસ્ફરસ અને પોટાશ બંને ૫૦ કિ.ગ્રા પ્રતિ હેક્ટરે આપવાની ભલામણ કરવામાં આવે છે. ઉપરોક્ત ખાતરો પૈકી હેક્ટરે ૧૦૦ કિ.ગ્રા નાઈટ્રોજન સાથે બધોજ ફોસ્ફરસ અને પોટાશ પાયાના ખાતર તરીકે આપવો તેમજ બાકીનો નાઈટ્રોજન ૮ સરખા હપ્તામાં દરેક કાપણી પદ્ધી આપવા. આ ઉપરાંત હેક્ટરે ૨૦ ટન છાણિયું ખાતર દર વર્ષે ચોમાસા પહેલા ચોક્કસ આપવું.
૩૦	૨૦૦૯-૧૦	દક્ષિણ ગુજરાતના ખેડૂતો છાણ, ઘઉનું ગોતર, તુવેર અને વાલનું ગોતર, ગલીસીરીરીયા, સુબાબુલ અને શાણના ડાળ – પાંદડા, રોફ ફોસ્ફેટ, ગાય/ ભેસનું મુત્ર, દિવેલીનો ખોળ, છાણિયું ખાતર અને માટીનો નીચે દર્શાવ્યા મુજબના ગુણોત્તરમાં સુક્મ જીવાણુંઓના કલ્યર સાથે ઉપયોગ કરીને ૪૦ થી ૫૦ દિવસમાં જુદી- જુદી કક્ષાનું ફળદ્રુપ છાણિયું ખાતર બનાવી શકે છે.

		કણદ્વાપ છાણિયા ખાતરની કક્ષા	જુદા—જુદા પદાર્થોનો ગુણોત્તર	કાર્બન: નાઈટ્રોજન ગુણોત્તર
		પ્રથમ કક્ષા	૫૦:૨૫:૫:૧૦:૫:૩:૨ [છાણા: (અલીસીરીડીયા, સુભાબુલ અને શાણના ડાળ—પાંદડા): રોક ફોસ્ફેટ: ગાય / ભેસનું મુત્ર : હિવેલીનો ખોળ: છાણિયું ખાતર: માટી]	૧૨.૫
		દ્વિતીય કક્ષા	૫૦:૨૫:૫:૧૦:૫:૩:૨ [છાણા: તુવેર અને વાલનું ગોતર): રોક ફોસ્ફેટ: ગાય/ ભેસનું મુત્ર: હિવેલીનો ખોળ: છાણિયું ખાતર: માટી]	૧૪.૭
		તૃતીય કક્ષા	૫૦:૨૫:૫:૧૦:૫:૩:૨ [છાણા: ઘઉનું ગોતર: રોક ફોસ્ફેટ: ગાય/ ભેસનું મુત્ર: હિવેલીનો ખોળ: છાણિયું ખાતર: માટી]	૨૨.૫
		ચતુર્થ કક્ષા	૧૦૦% છાણા	૨૬.૦
૩૧	૨૦૧૨-૧૩		દક્ષિણ ગુજરાતના ખેડુતોને ખાસ કરીને જેઓ કેળની ખેતી કરતા હોય તેઓને સલાહ આપવામા આવે છે, ગ્રામ મહિનામા ગુણવત્તા સભર વર્મિકમ્પોષ્ટ બનાવવા, હોરનું છાણા અને કેળના થડના ટુકડાઓ (૨ થી ૩ સેમી. સાઈઝના) ૧:૧નું પ્રમાણ મુજબ રાખીને ૫ ટકા રોકફોસ્ફેટ ઉમેરીને ડીકોમ્પોઝીંગ કલ્યરના ઉપયોગથી એક મહિના સુધી વિઘટન કર્યા બાદ અળસિયાના (જાત— ઈયુફ્રેલિસ ઓન્જિની) ના ઉપયોગથી બે મહિના સુધી વર્મિકમ્પોષ્ટીંગ થવા દેવાથી વર્મિકમ્પોષ્ટના કાર્બન: નાઈટ્રોજન નો ગુણોત્તર ૧૬:૧ અને કુલ નાઈટ્રોજન, ફોસ્ફરસ અને પોટાશ્યમ તત્ત્વો અનુક્રમે આશરે ૨.૪%, ૧.૪% અને ૦.૭% મળી રહે. વધુમા ખેડુતોને સલાહ છે કે હોરનું છાણા અને કેળના થડના ટુકડાઓ વારાફરતી થર (૬ થી ૭ સેમી. ઉડાઈની ૫ થી ૬ સ્તર) બનાવે.	
૩૨			દક્ષિણ ગુજરાતના ખેડુતોને ખાસ કરીને જેઓ કેળની ખેતી કરતા હોય તેઓને સલાહ આપવામા આવે છે, અસરકારક સુંક્ષમ જીવાણુંસભર (લેક્ટોબેસીલસ સ્પી., રોડોસ્યુડોમોનાસ સ્પી. અને સેકારોમાઈસીસ સ્પી.) માતૃ દ્રાવણમાથી તૈયાર કરેલા “છંટકાવ કરવા માટે સુંક્ષમ જીવાણુંઓના દ્રાવણના” ઉપયોગથી ૫ ત થી ૮૫ દિવસમા ગુણવત્તા સભર કમ્પોષ્ટ ખાતર ઝડપથી બનાવવા, હોરનું છાણા અને કેળના થડના ટુકડાઓ (૨ થી ૩ સેમી. સાઈઝના) ૧:૧નું પ્રમાણ રાખીને વારાફરતી સ્તર (૬ થી ૭ સેમી. ઉડાઈની ૫ થી ૬ સ્તર) બનાવીને તેના ઉપર ૫ ટકા રોકફોસ્ફેટ ઉમેરીને દરેક સ્તર ઉપર “છંટકાવ કરવા માટે સુંક્ષમ જીવાણુંઓના દ્રાવણના” દ્વારા બરાબર છંટકાવ કરી ૫ ત થી ૮૫ દિવસ એટલે કે વર્મિકમ્પોષ્ટ બનાવવા માટે સમયના આશરે ઉપ દિવસ ઓછા સમય થવા દેવાથી કમ્પોષ્ટના કાર્બન નાઈટ્રોજનનો ગુણોત્તર ૧૮.૮:૧ અનુક્રમે આશરે ૨.૧%, ૧.૫% અને ૦.૮% મળી રહે. છંટકાવ કરવા માટે અસરકારક સુંક્ષમ જીવાણુંઓના દ્રાવણ બનાવવાની પદ્ધતિ: છંટકાવ કરવા માટે અસરકારક સુંક્ષમ જીવાણુંઓના દ્રાવણ બે તબક્કાથી બનાવવામા આવે છે. પહેલા બે લિટર મોલાસેસ અથવા બે કિલો ગોળ અને એક લિટર સુંક્ષમ જીવાણુંઓના પાયાનું દ્રાવણ ૧૭ લિટર પાણીમા મેળવીને સક્રિય અસર કારક જીવાણુંઓના દ્રાવણ બનાવવામા આવે છે. પછી આ દ્રાવણને એક ચોખ્ખા પ્લાસ્ટિકના ડબ્બામા બહારથી વાયુ અંદર ન આવે અને અંદર વાયુ મુક્ત રહે તેવી રીતે ઢાંકણથી બંધ રાખીને સુર્ય પ્રકાશથી દૂર છાંયડામા ૭ થી ૧૦ દિવસ સુધી મુક્તી હેવી. દરરોજ ડબ્બાના ઢાંકણ થોડી સેકન્ડ ખોલીને ડબ્બાની અંદરના ગેસ બહાર કાઢી નાખવી. ૭ થી ૧૦ દિવસ પછી ઢાંકણ ખોલવાથી જ્યારે સર્કેટ ઈસ્ટના સ્તર સુગંધ સાથે દેખાય અને દ્રાવણના અમલતાંક ઉ.૫ થી નીચે હોય ત્યારે આશરે ૨૦ લિટર સક્રિય અસર કારક જીવાણુંઓના દ્રાવણ તૈયાર થઈ ગયેલ છે એમ સમજવુ. પછી બીજા તફક્કામા ૩૦ લિટર છંટકાવ કરવા માટે અસરકારક સુંક્ષમ જીવાણુંઓના દ્રાવણ માટે ૫૦૦ મી.લી. સક્રિય અસર કારક જીવાણુંઓના દ્રાવણ, ૩૦૦ ગ્રામ ગોળ ૩૦ લિટર પાણીમા મેળવીને એક પ્લાસ્ટિકના ફ્રમમાં તૈયાર કરવામા આવે છે.	

૩૩	૨૦૧૩-૧૪	દક્ષિણ ગુજરાતના ભારે વરસાદ ધરાવતા વિસ્તાર (ખેત આબોહવાકીય પરિસ્થિતિ-૩) ના શેરડી ઉગાડતા ખેડૂતોને ભલામણ કરવામાં આવે છે કે શેરડીની જાત કો. એન. ૦૫૦૭૧ ઉગાડતા હોય ત્યારે બાયોકેર્મ્પોષ્ટ ૧૫ ટન/હે. અથવા મરઘાનું ખાતર ૫ ટન/હે. અથવા દિવેલી ખોળ ૨ ટન/હે. ની સાથે ભલામણ કરેલ ૧૨૫ ટકા નાઈટ્રોજન (૧૧૨.૫ કિ.ગ્રા./હે. રોપાણ અને ૩૭૫ કિ.ગ્રા./હે. લામ પાકમાં) સાથે ૧૦૦ ટકા ફોસ્ફરસ અને પોટાશના જથ્થો (અનુક્રમે ૧૨૫-૧૨૫ કિ.ગ્રા./હે. રોપાણ અને ૫૨.૫-૧૨૫ કિ.ગ્રા./હે. લામ પાકમાં) એસીટોબેક્ટર ૨ કિ.ગ્રા./હેક. સાથે જમીનમાં આપવાથી વધુ ઉત્પાદન, સારુ વળતર અને જમીનની તંહુરસ્તી જળવાઈ રહે છે. (પ્રાદેશિક શેરડી સંશોધન કેન્દ્ર નવસારી સાથે સંયુક્ત રીતે)
વૈજ્ઞાનિક સમુદ્દર્ય માટે ભલામણ		
૩૪	૨૦૧૪-૧૫	દક્ષિણ ગુજરાતના ભારે વરસાદવાળા ખેત આબોહવાકીય પરિસ્થિતિમાં ડાંગર (ખરીફ)-ડાંગર (ઉનાળુ) પાક શ્રેષ્ઠીના અખતરા, જે રાસાયણિક ખાતર વિવિધ જૈવિક ખાતર જેવાકે, છાણીયું ખાતર, દિવેલા ખોળ, પ્રેસમડ, મરઘાનું ખાતર સાથે વર્ષ ૧૯૮૮ થી લેવામાં આવે છે તેમાં છેલ્લા ત્રણ વર્ષના જમીનની ગુણવત્તા ઉપર પરીણામ તપાસતા જોવા મળેલ છે કે, ખરીફ અને ઉનાળુ ડાંગરમાં પ્રેસમડ % ૫ ટન/હે. સાથે ભલામણ કરેલ તત્વોના (ના.ફો.પો.) ૫૦% જથ્થો આપવાથી જમીનની ઉચ્ચી ગુણવત્તા, જેવાકે, જમીનમા મોટા કદના તેમજ વ્યાસના વધુ એશ્રીગેટનું પ્રમાણ, સારુ ઓર્ગેનિક કાર્બનનું પ્રમાણ અને ઓછો સ્થૂળ ઘનત્વ જળવાઈ રહે છે.
૩૫		દક્ષિણ ગુજરાતના ભારે વરસાદ વાળા ખેત આબોહવાકીય પરિસ્થિતિમાં ડાંગર (ખરીફ) – લીલો પડવાશ – ઉનાળુ મગફળી, ડાંગર (ખરીફ) – દિવેલા – ચાલુ અને ડાંગર (ખરીફ) – જુવાર – મગ પાકશ્રેષ્ઠીઓ જે બે પ્રકારની ખેડ, આચ્છાદન અને ખાતરોની માત્રા સાથે વર્ષ ૨૦૦૮ થી ચાલુ છે તેમાં છેલ્લા ત્રણ વર્ષના જમીનની ગુણવત્તા ઉપર પરીણામ તપાસતા જોવા મળેલ છે કે, ડાંગર (ખરીફ) – દિવેલા – ચાલુ પાકશ્રેષ્ઠી ઓછામા ઓછી ખેડ (કાદવ પાડવા વગર, ફક્ત પાટીયા વડે) અપનાવવા સાથે અવશેષો જમીનમા ભેણવી દેવાથી અને ભલામણ કરેલ તત્વોના (ના. ફો. પો.) ૨૫% વધારે જથ્થો આપવાથી, જમીનમા સરેરાશ ઉચ્ચી કાર્બનની ટકાવારી તેમજ ઓછા સ્થૂળ ઘનત્વ જળવાઈ રહે છે. વધુમા, ઉપરોક્ત ગમેતે પાકશ્રેષ્ઠી, ઉપરોક્ત બે ખેડની ગમે તે એક ખેડ સાથે અપનાવીને પાકના અવશેષો જમીનમા ભેણવીને તથા ભલામણ કરેલ પોષક તત્વોના જથ્થો (ના. ફો. પો.) જમીનમા આપવાથી સમગ્ર રીતે મોટા કદના એશ્રીગેટનો વધુ જથ્થો તેમજ એશ્રીગેટના સરેરાશ વધુ વ્યાસ જાળવવામા મદદુર્ય થાય છે.
૩૬	૨૦૧૫-૧૬	ખેડૂત સમુદ્દર્ય માટે ભલામણ: દક્ષિણ ગુજરાતના વધુ વરસાદવાળા વિસ્તાર (ખેત આબોહવાકીય પરિસ્થિતિ-૩) માપિયત ઘર્ષી કરતા ખેડૂતોને ભલામણ કરવામાં આવે છે કે, પાક વાવતા પહેલા જમીનની તૈયારી કરવા માટે "લેસર લેવલર સાધન" દ્વારા પ્રિસીઝન લેન્ડ લેવલીંગ ટેકનીક દ્વારા જમીનમાં ૦.૧૫% નો ઢાળ રાખીને જમીન તૈયાર કરવાથી વધુ પાક ઉત્પાદન સાથે ૫૦ મીમી ઉડાઈના ૬ પિયત આપવાથી પાણીની બયત થાય છે અને આ રીતે તૈયાર કરેલ ઢાળ ત્રણ વર્ષ સુધી અસરકારક રહે છે. જ્યારે ચીલાચાલુ પદ્ધતિથી જમીન લેવલ કરવાથી ૬૦ મીમી ઉડાઈના ૬ પિયત આપવાની જરૂર પડે છે.
૩૭		ખેડૂત સમુદ્દર્ય માટે ભલામણ: દક્ષિણ ગુજરાત ખેત આબોહવાકીય પરિસ્થિતિ-૨ ના ખેડૂતો કે જેઓ વરસાદ આધારીત તુવેરનો પાક લેતા હોય તેઓને ભલામણ કરવામાં આવે છે કે, તુવેરનું વધુ ઉત્પાદન અને ચોખ્ખો નફો મેળવવા માટે ભલામણ કરેલ (૨૦-૪૦ કિ.ગ્રા. ના. ફો./હે.) ખાતર સાથે હેક્ટર દીઠ ૭.૫ ટન/હે. છાણીયું ખાતર કે બાયો કમ્પોષ્ટ ચોમાસુ બેસતા પહેલા તુવેરની હારમા આપવું.

૩૮	<p>વैજ्ञानિક સમુદાય માટે ભલામણ</p> <p>દક્ષિણ ગુજરાતના ભારે વરસાદ વાળી કૃષિ હવામાન પરિસ્થિતિ-૩માં ખેડૂતોને ડાંગર- ઘઉ - મગના પાકમાં જમીનની ચકાસણી કરાવ્યા બાદ પોટાશ વગર (નીચે કોઠામાં જણાવ્યા મજબ નાઈટ્રોજન અને ફોસ્ફરસ ડાંગરના, ઘઉના અને મગના પાકોમાં) વધારે ફાયદો મેળવવા માટે ભલામણ કરવામાં આવે છે. પોટાશ ખાતર નાખ્યા વગર પણ ડાંગર- ઘઉ - મગના પાકોના ક્રમોનું ચક્ક ૨૮ વખત કર્યા બાદ પણ ફાયદાકારક છે. પરંતુ ૨૮ વર્ષ સુધી પોટાશ ખાતર આપ્યા વગર ઉપરોક્ત પાક શ્રેણી લેવાથી જમીનમા રહેલ કુદરતી પોટાશયમના સ્ત્રોતમાં ૩૮% અને ૩૬% જમીનના અનુક્રમે ઉપલા (૦.૦-૨૨.૫ સેમી.) અને નીચેના (૨૨.૫-૪૫.૦ સેમી) પડમાં ઘટ થાય છે.</p> <p>જમીનમાં લખ્ય નાઈટ્રોજનના પ્રમાણ આધારિત ખાતર આપવાની સલાહ</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center; padding: 5px;">વર્ગ</th> <th style="text-align: center; padding: 5px;">લખ્ય નાઈટ્રોજન (કિગ્રા / હે.)</th> <th style="text-align: center; padding: 5px;">સલાહ</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;">ખૂબ ઓછું</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">૧૪૦ થી ઓછો</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">ભલામણ કરતાં ૫૦ % વધુ નાઈટ્રોજન આપવો</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;">ઓછું</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">૧૪૧ - ૨૮૦</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">ભલામણ કરતાં ૨૫ % વધુ નાઈટ્રોજન આપવો</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;">સાધારણ</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">૨૮૧ - ૪૨૦</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">ભલામણ કરેલ નાઈટ્રોજન આપવો</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;">સાધારણ ઉચ્ચ</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">૪૨૧ - ૫૬૦</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">ભલામણ કરેલ નાઈટ્રોજન આપવો</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;">ઉચ્ચ</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">૫૬૧ - ૭૦૦</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">ભલામણ કરતાં ૨૫ % ઓછો નાઈટ્રોજન આપવો</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;">ખૂબજ ઉચ્ચ</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">૭૦૦ થી વધુ</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">ભલામણ કરતાં ૫૦ % ઓછો નાઈટ્રોજન આપવો</td> </tr> </tbody> </table>	વર્ગ	લખ્ય નાઈટ્રોજન (કિગ્રા / હે.)	સલાહ	ખૂબ ઓછું	૧૪૦ થી ઓછો	ભલામણ કરતાં ૫૦ % વધુ નાઈટ્રોજન આપવો	ઓછું	૧૪૧ - ૨૮૦	ભલામણ કરતાં ૨૫ % વધુ નાઈટ્રોજન આપવો	સાધારણ	૨૮૧ - ૪૨૦	ભલામણ કરેલ નાઈટ્રોજન આપવો	સાધારણ ઉચ્ચ	૪૨૧ - ૫૬૦	ભલામણ કરેલ નાઈટ્રોજન આપવો	ઉચ્ચ	૫૬૧ - ૭૦૦	ભલામણ કરતાં ૨૫ % ઓછો નાઈટ્રોજન આપવો	ખૂબજ ઉચ્ચ	૭૦૦ થી વધુ	ભલામણ કરતાં ૫૦ % ઓછો નાઈટ્રોજન આપવો
વર્ગ	લખ્ય નાઈટ્રોજન (કિગ્રા / હે.)	સલાહ																				
ખૂબ ઓછું	૧૪૦ થી ઓછો	ભલામણ કરતાં ૫૦ % વધુ નાઈટ્રોજન આપવો																				
ઓછું	૧૪૧ - ૨૮૦	ભલામણ કરતાં ૨૫ % વધુ નાઈટ્રોજન આપવો																				
સાધારણ	૨૮૧ - ૪૨૦	ભલામણ કરેલ નાઈટ્રોજન આપવો																				
સાધારણ ઉચ્ચ	૪૨૧ - ૫૬૦	ભલામણ કરેલ નાઈટ્રોજન આપવો																				
ઉચ્ચ	૫૬૧ - ૭૦૦	ભલામણ કરતાં ૨૫ % ઓછો નાઈટ્રોજન આપવો																				
ખૂબજ ઉચ્ચ	૭૦૦ થી વધુ	ભલામણ કરતાં ૫૦ % ઓછો નાઈટ્રોજન આપવો																				
૩૯	૨૦૧૬-૧૭																					

જમીનમાં લભ્ય ફોસ્ફરસ પ્રમાણ આધારિત ખાતર આપવાની સલાહ			
વર્ગ	લભ્ય ફોસ્ફરસ (કિગ્રા / હે.)	સલાહ	
ખૂબ ઓછુ	૧૦ થી ઓછો	ભલામણ કરતાં ૫૦ % વધુ ફોસ્ફરસ આપવો	
ઓછુ	૧૧ – ૨૦	ભલામણ કરતાં ૨૫ % વધુ ફોસ્ફરસ આપવો	
સાધારણ	૨૧ – ૩૦	ભલામણ કરેલ ફોસ્ફરસ આપવો	
સાધારણ ઉચ્ચુ	૩૧ – ૪૦	ભલામણ કરેલ ફોસ્ફરસ આપવો	
ઉચ્ચુ	૪૧ – ૫૫	ભલામણ કરતાં ૨૫ % ઓછો ફોસ્ફરસ આપવો	
ખૂબજ ઉચ્ચુ	૫૫ થી વધુ	ભલામણ કરતાં ૫૦ % ઓછો ફોસ્ફરસ આપવો	
(પ્રાધ્યાપક અને વડા, સસ્ય વિજ્ઞાન વિભાગ, ન.મ.કૃષિ મહાવિદ્યાલય અને સંશોધન વૈજ્ઞાનિક, જમીન વિજ્ઞાન વિભાગ, નકૂયુ, નવસારી)			
૪૦	૨૦૧૭-૧૮	<p>વૈજ્ઞાનિક સમુદ્દર્ય માટે ભલામણ</p> <p>ડાંગ જીલ્લાના ઢાળ વાળા કુંગરાળ પ્રદેશમાં આવેલ ૬ (૬) ગામોની જમીન સંસાધનની માહિતી ઉપરથી જમીનની ક્ષમતાનું વર્ગીકરણ તથા ફળદ્વારા ક્ષમતાનું વર્ગીકરણ.</p> <p>ડાંગ જીલ્લાનાં ભારે વરસાદવાળા ખેત આબોહવાકીય વિસ્તારમાં સમતલ (૦%) થી ૫% ઢાળ વાળી જમીનમાં ડાંગર, ચણા, મગફળી, નાગલી, વરી, તુવેર, જુવાર અને શાકભાજી ઉગાડતા ખેડુતોને તેમજ સમતળ (૦%) થી ૮% ઢાળ વાળી જમીનમાં આંબા, કાજુ તેમજ અન્ય ફળ પાકો લેતા ખેડુતોને જુદા જુદા પાકોનું સંભવિત ઉત્પાદન વધારવા માટે નીચે જણાવેલ મુદ્દાઓ અપનાવવા માટે સલાહ આપવામાં આવે છે.</p> <p>૧. જમીનના ઉપરના પડમાંથી પોષક તત્વોનું ધોવાણ અટકાવવા માટે તેમજ બેજ સંગ્રહ વધારવા માટે ખેતર ફરતે જરૂરી પાળા (પથ્રપાળા / માટી + પથ્રપાળા / માટીપાળા) બાંધવા.</p> <p>૨. વરસાદની શરૂઆત થયેથી નાઈટ્રોજન ખાતરના સામાન્ય માત્રા સાથે વાવણી / રોપણી કરવી. વધુમાં, ભારે વરસાદના વિસ્તાર હોવાથી નાઈટ્રોજન ખાતરની કાર્યક્ષમતા વધારવા માટે ખાતર હપ્તામાં આપવું.</p> <p>૩. જમીન મધ્યમથી ઉંચા ફોસ્ફરસ સ્થિરીકરણ કરવાની ક્ષમતા ધરાવતી હોવાથી ફોસ્ફરસ ખાતરના સ્ત્રોત તેમજ આપવાની પદ્ધતિ બાબતે ખૂબજ કાળજી લેવાની જરૂર છે.</p> <p>૪. સમયાંતરે જમીનમાં રહેલ સેન્દ્રિય કાર્બન તેમજ લભ્ય પોટાશિયમનું પૃથ્વીકરણ કરાવી ખામીઓ જણાય તો જમીનમાં યોગ્ય માત્રામાં સેન્દ્રિય પદાર્થ / સેન્દ્રિય ખાતર (જે તે સ્થળે ઉપલબ્ધ) તેમજ પોટાશિયમ ખાતર વખતો – વખત જરૂરીયાત મુજબ આપવાનું રહેશે.</p>	
૪૧		<p>વૈજ્ઞાનિક સમુદ્દર્ય માટે ભલામણ</p> <p>ડાંગ જીલ્લાના ઢાળ વાળા કુંગરાળ પ્રદેશમાં આવેલ ૬ (૬) ગામોની જમીન તેમજ ધરાનું સંરક્ષણની રૂપરેખા.</p> <p>ડાંગ જીલ્લાના ભારે વરસાદવાળા ખેત આબોહવાકીય વિસ્તારના સરવર, સોડમાલ, કલમખેત, મોટીદાબદર, દગુનીયા અને ચિખલદા ગામના ખેડુતોના જમીનના ઉપરના સ્તરમાંથી જમીન તેમજ પોષકતત્વોનું ધોવાણ અટકાવવા તથા બેજ સંગ્રહ વધારવા નીચે મુજબના જુદા જુદા જમીન સંરક્ષણનાં પગલા લેવા સલાહ આપવામાં આવે છે.</p>	

જમીન સંરક્ષણનો પ્રકાર	જરૂરી લંબાઈ (મી.) અથવા નંગા					
	ગામનું નામ					
	સરવર	સોડમાલ	કલમખેત	મોટીદાબદર	દગુનીયા	ચિખલદા
પથ્થરપાળા (મી.)	૪૪૭૨	૧૦૧૦	૧૨૩૭	૨૫૮	૧૮૯૬૬	૧૭૪૧
માટી + પથ્થરપાળા (મી.)	૩૦૨૧૩	૨૧૭૩૮	૧૨૦૫૨	૧૬૭	૨૮૭૭૮	૭૩૫
માટી પાળા (મી.)	૨૧૧૮૪	૧૬૫૪૬	૪૬૪૬	૨૧	૫૨૮૫	૭૪૭૯
તાર- જાળીની વાળ (નંગા)	૮૭	૨૩	૨	-	૧	-
કોતર બંધ કરવા માટેનું માળખા (નંગા)	૪૪	૧૦	૭	-	૧	-
તાર- જાળીનું માળખુ (નંગા)	૮	૧	૩૧	-	૧	-
ચણતર કામ કરી પાણી બહાર કટવા માટેના માળખા (નંગા)	૧૪૨	૬૬	૧૦૩૦૭	૬૦	૧૪૪	-
બાગાયતી ફળ ઝાડ (નંગા)	૧૨૭૮૪	૮૭૮૪	૧૧૨૫૦	૮૬૮	૬૪૩૪	૨૩૬૭
વનીયકરણ ઝાડ (નંગા)	૨૫૮૧૦	૧૪૦૮૦	૧૨૩૭	૧૩૫૦	૧૩૬૮૬	-

(૧) જેઆરએફ /એસ.આર.એફ. / આર.એ./ રોજમદારના કોન્ટ્રાક્યુઅલ રજીસ્ટર
અત્રેના વિભાગ હેઠળ ઉચ્ચક દરે કરારી ઈસમો રોકવામાં આવે છે. જેના રજીસ્ટરો
નિભાવવાનું ચાલુ કરવામાં આવેલ છે.

(૨) રીસર્ચ પેપર રજીસ્ટર

રીસર્ચ પેપરના અલગ રજીસ્ટર બનાવી નિભાવવાનું ચાલુ કરવામાં આવેલ છે.

(૩) ભલામણ કરેલ તેનું રજીસ્ટર

વિભાગમાંથી થયેલ ભલામણો તેમજ બીજા વિભાગ સાથે સંયુક્ત રીતે થયેલ ભલામણો
માટે અલગ રજીસ્ટર નિભાવવાનું ચાલુ કરવામાં આવેલ છે.

(૪) સેમીનાર / સીમ્પોઝીયમ / કોન્ફરન્સ / વર્કશોપ / શોર્ટ ટર્મ ટ્રેનીંગ / ઓરીએન્ટેશન ટ્રેનીંગ / રીફેસર
કોર્ષ / અન્ય કોર્ષ માટેનું રજીસ્ટર / ઓથ. વેરીફીકેશન રજીસ્ટર

સેમીનાર / સીમ્પોઝીયમ / કોન્ફરન્સ વગેરેના અલગ રજીસ્ટર બનાવી નિભાવવાનું ચાલુ
કરવામાં આવેલ છે.

(૫) દરેક પાક GAP (ગુડ એગ્રીકલ્યરલ પ્રકટાઈસીસ)

વિભાગ હેઠળ લેવામાં આવતા અખતરાઓ ખેડુતોના, અન્ય એજન્સીઓના, પી.જી.
વિધાર્થીઓના જમીન, પાણી, છોડ, સેન્ટ્રિય ખાતરના નમુનાઓનું પૃથ્વેકરણ કરવામાં આવે છે. જેથી
પાકોને આધારીત GAP બહાર પાડવામાં આવેલ નથી.

(૬) જે તે ફાર્મની વિગતો નકશા વિ. જમીન / પાણીનું પૃથ્વેકરણ (વર્ષવાર)

વિભાગ હેઠળ અખતરાઓ માટે જમીન ફાળવેલ નથી. તેથી તમામ અખતરાઓ બીજા
વિભાગો સાથે સંયુક્ત રીતે લેવામાં આવે છે અને અખતરાઓના, ખેડુતોના, અન્ય એજન્સીઓના, પી.જી.
વિધાર્થીઓના જમીન, છોડ, પાણી, સેન્ટ્રિયખાતરના પૃથ્વેકરણ કરવામાં આવે છે.

(૭) વિશ્વ જમીન સ્વાસ્થ્ય દિવસ (૫ મી ડિસેમ્બર)

કે.વી.કે., નવસારી કૃષિ યુનિવર્સિટી નવસારી ખાતે પાંચમી ડિસેમ્બર ૨૦૧૭ના રોજ
કે.વી.કે. સાથે અત્રેના વિભાગ સંયુક્ત રીતે વિશ્વ જમીન સ્વાસ્થ્ય દિવસ પાલન કરવામાં આવેલ છે. જેમાં
ખેડુત મિત્રો તેમજ ખેડુત બહેનો ભાગ લીધેલ હતો. માનનીય કુલપતિશ્રી ડૉ. સી. જે. ડાંગરીયા ના વરદ
હસ્તે સદર સ્વાસ્થ્ય દિવસના ઉદ્ઘાટન કરવામાં આવેલ. માનનીય કુલપતિશ્રીએ જમીન સ્વાસ્થ્ય દિવસના
ઉદ્દેશ્ય તેમજ કાયમી ધોરણે જમીનના સ્વાસ્થ્ય જાળવણી માટે ખેડુત મિત્રો તેમજ ખેડુત બહેનો સક્રિય
ભાગ લેવા માટે પ્રરિત કરેલ તથા તેમના વરદ હસ્તે જમીન આરોગ્ય પત્રક ખેડુત બહેનોને વિતરણ
કરવામાં આવેલ. સદર કાર્યક્રમમાં ડૉ. સી. કે. ટીબરીયા, કે.વી.કે. નવસારીના વડા તથા અત્રેના
વિભાગમાંથી ડૉ. અમરેશ દાસ, સંશોધન વૈજ્ઞાનિકશ્રી, શ્રી એમ.સી.પટેલ, સહ સંશોધન વૈજ્ઞાનિકશ્રી,
ડૉ.જી.જી.પટેલ, સહ પ્રાધ્યાપકશ્રી (જમીન વિજ્ઞાન અને કૃષિ રસાયણશાસ્ત્ર વિભાગ) એ ભાગ લીધેલ
હતો. કાર્યક્રમના અંતે તમામ અધિકારીઓ, ખેડુત મિત્રો તેમજ ખેડુત બહેનો જમીનના સ્વાસ્થ્ય જાળવણી
અંગે શપથ વિધિમાં ભાગ લીધેલ હતો.

विश्व जमीन स्वास्थ्य दिवस (५ भी डिसेम्बर २०१७)

અનેક્ષર-એ

(સામાન્ય વારીવારી વિભાગના તા.૦૧-૫-૨૦૦૮ના પરિપત્ર ક્રમાંક:- પીએડી-૧૦-૨૦૦૭-
૩૩૫૩૬૪-આરટીઆઈ સેવનું બિડાષ)

પ્રમાણપત્ર

આચી પ્રમાણિત કરવામાં આવે છે કે માહિતી અધિકાર અધિનિયમ કલમ-૪
અંતર્ગત સ્વયં જાહેર કરવાની બાબતો પ્રોઓક્ટીવ ડીસ્કલોઝર (P.A.D.) મારા વિભાગ દ્વારા તૈયાર
કરવામાં આવેલ છે અને તા.૧-૫-૨૦૧૮ ની સ્થિતિએ વડી કચેરીની મંજૂરી મેળવી અધતન કરવામાં
આવેલ છે.

તારીખ: / /૨૦૧૮

મુખ્ય મથક: નવસારી

(અ. દાસ)

સંશોધન વૈજ્ઞાનિક

જમીન વિજ્ઞાન વિભાગ

ન.કૃ.યુ., નવસારી

ફોનનં.(૦૨૬૩૭) ૨૮૨૭૭૧-૭૫

ઓક્સ.નં. ૧૨૦૮

E -મેઈલ : rsssnaau@yahoo.in

એનેક્ષર-બી (B)

(સામાન્ય વહીવટ વિભાગના તા.01.04.2006 ના પરિપત્ર ક્રમાંજ: પીએડી-૧૦-૨૦૦૭-૩૩૫૩૬૪-
આરટીઆઇસેલનું બિડાણ)

પ્રમાણપત્ર

આથી પ્રમાણિત કરવામાં આવે છે કે માનનીય સાહેબશ્રી, વડી કચેરી (પ્રોપર) તથા માનનીય
સાહેબશ્રી, વહીવટી કાર્યક્ષેત્ર નાં આ સાથેની યાદી મુજબનાં જાહેર સત્તામંડળો દ્વારા માહિતી અધિકાર
અધિનિયમની કલમ-૪ અંતર્ગત સ્વયં જાહેર કરવાની બાબતો " પ્રોફેક્ટીવ ડિસ્કલોઝર " (P.A.D.) તૈયાર
કરવામાં આવી છે. અને તા. ૧/૫/૨૦૧૮ ની સ્થિતિએ તે જમીન વિજ્ઞાન વિભાગ, નવસારી
કૃષિ યુનિવર્સિટી, નવસારી દ્વારા અધ્યતન કરવામાં આવેલ છે. જેનું અમારા દ્વારા માહે : મે / જુન ૨૦૧૮
(વર્ષ) દરમ્યાન ઇન્સપેક્શન -ક્રમ - ઓડિટ કરવામાં આવ્યું છે અને જે બાબતે ક્ષતિ જણાઈ હતી અગાર
અપુરતી વિગતો જણાઈ હતી તેની પુર્તતા કરવામાં આવી છે.

(૨) તા. ૩૦/૬/૨૦૧૮ (વર્ષ) ની સ્થિતિએ હવે કોઈ જાહેર સત્તામંડળનાં (પ્રોફેક્ટીવ ડિસ્કલોઝર)
ઇન્સપેક્શન -ક્રમ - ઓડિટ બાકી રહેલ નથી..

તારીખ : ૧૩.૦૬.૨૦૧૮

મુખ્ય મથ્યક: નવસારી

S. Patel
૧૩.૬.૧૮
સંશોધન નિયામક અને
અનુસન્નાતક વિદ્યાશાખાધ્યક્ષ,
નવસારી કૃષિ યુનિવર્સિટી,
નવસારી.

જાહેર માહિતી અધિનિયમ – ૨૦૦૫

આરટીઆઈ કાયદાની ક્રમલ ૪(૧) B(XV), કલમ(૩), ક્રમલ (૪) મુજબની માહિતી

કચેરીનું નામ	જાહેર માહિતી અધિકારી (P.I.O)	મદદ.જાહેર માહિતી અધિકારી (A.P.I.O)	પ્રથમ એપેલેટ ઓથોરીટી	RTI-2005 હેઠળની માહિતી અંગેની કામગીરી
સંશોધન વૈજ્ઞાનિકશ્રી, જમીન વિજ્ઞાન વિભાગ, નવસારી કૃષિ યુનિવર્સિટી, નવસારી	ડૉ. અમરેશ દાસ, સંશોધન વૈજ્ઞાનિક, સંપર્ક :- (૦૨૬૩૭) ૨૮૨૭૭૧-૭૫ અંક.નં.-૧૨૦૮ મો.નં.-૯૯૨૫૦૨૫૪૮૫	—	સંશોધન નિયામકશ્રી, નવસારી કૃષિ યુનિવર્સિટી, નવસારી	જમીન વિજ્ઞાન સંશોધનને લગતી તમામ બાબતો